

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Do projektu:

Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części
miejscowości KUCHARY w rejonie drogi krajowej nr 12

Autor opracowania

mgr Dorota Sowa
stud. Miłosz Latek

Łódź, luty – marzec 2016 r.
Aktualizacja czerwiec, październik 2016 r.
Styczeń 2017 r.

SPIS TREŚCI:

1.	INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1.1	Uwagi wstępne	3
1.2	Przedmiot i cel opracowania	4
1.3	Określenie zasięgu terenu objętego prognozą	5
1.4	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	5
1.5	Podstawy prawne i materiały wyjściowe	6
1.6	Powiązania z innymi dokumentami	7
2.	STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena	11
2.1	Charakterystyka istniejącego stanu środowiska	11
2.2	Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania	23
2.3	Potencjalne dalsze zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	24
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	25
4.	PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko	27
4.1	Cele ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	27
4.2	Opis projektowanego zagospodarowania	28
4.3	Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych projektu planu	33
4.4	Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu wynikających z potrzeb ochrony środowiska	36
4.5	Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych dla projektu mpzp oraz sposobów ich uwzględnienia i innych problemów środowiska	40
4.6	Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz zdrowie ludzi	44
4.7	Możliwość ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko ..	52
4.8	Rozwiązania alternatywne dla projektu planu	54
4.9	Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu	55
4.10	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	57
4.11	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	57

Spis rysunków

- Rysunek nr 1 – Prognoza oddziaływania na środowisko – skala 1:1 000

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Uwagi wstępne

Zgodnie z obowiązującym polskim prawodawstwem obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego – podstawa prawna art. 46 pkt. 1 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016, poz. 353 ze zmianami) - zwanej dalej ustawą OOS.

Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko (dalej Prognoza) do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Kuchary, w rejonie drogi krajowej nr 12 jest realizacją obowiązku określonego w art. 51 ust. 1 ustawy OOS, która zgodnie z art. 51 ust. 2 w/w ustawy powinna:

- zawierać:
 - ✓ informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - ✓ informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - ✓ propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - ✓ informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - ✓ streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- określać, analizować i oceniać:
 - ✓ istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - ✓ stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - ✓ istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*,
 - ✓ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - ✓ przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,

- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać:
 - ✓ rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - ✓ rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej Prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, tj.:

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pleszewie pismem z dnia 8 stycznia 2016 r., znak: ON.NS.72. 2.1.2016;
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 14 stycznia 2016 r., znak: WOO-III.411.607.2015.AK.1.

Wytyczne powyższych organów uwzględniają wymagania określone w art. 51 i art. 52 ustawy OOS.

Treść Prognozy została opracowana w dostosowaniu do wyżej wymienionych wymagań zawartych w obowiązujących przepisach, tj. w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016, poz. 353 ze zmianami) oraz wymagań wyżej wymienionych organów uzgadniających jej zakres i stopień szczegółowości.

Prognoza nie posiada mocy prawnej i nie stanowi przedmiotu uchwały Rady Gminy. Jest dokumentem towarzyszącym, bez którego plan nie może być uchwalony. Stanowi element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanego przez Wójta Gminy Gołuchów.

1.2 Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem opracowania jest analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (projekt planu) oraz prognoza ich oddziaływania na środowisko. Dążenie do określenia, czy i w jaki sposób zapisy i ustalenia projektu planu wpłyną na środowisko rozumianego jako *ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływanie pomiędzy tymi elementami* (art. 3 pkt. 39 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r., poz. 672 ze zmianami)).

Głównym celem niniejszej Prognozy jest zaprezentowanie zagrożeń dla środowiska, wartości kulturowych i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji ustaleń projektu planu oraz wskazanie metod zmniejszenia potencjalnych uciążliwości. Ma ona również na celu określenie obecnego stanu środowiska na terenie objętym uchwałą oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Ocenę przewidywanych skutków dla środowiska, jakie mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenu i rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych odniesiono do istniejącego stanu środowiska, jego warunków i predyspozycji użytkowych rozpoznanych w najbardziej aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń analizowanego planu na środowisko.

Ważnym zadaniem prognozy oddziaływania na środowisko jest również informowanie społeczności lokalnej o skutkach wprowadzenia w życie ustaleń planu miejscowego oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu miejscowego.

1.3 Określenie zasięgu terenu objętego prognozą

Obszar objęty projektem planu to wschodni fragment miejscowości Kuchary obejmujący działki o nr ewid.: 36, 37, 43, 44, 45, 46, 47, 48/2, 49/2, 51/9, 51/11, 51/13, 525/1, 525/2 położone po zachodniej stronie drogi krajowej nr 12. Łączna powierzchnia obszaru to ok. 46,4 ha.

Granice obszaru opracowania zostały graficznie wyznaczone na rysunku planu w skali 1:1000, będącym integralnym załącznikiem Nr 1 do uchwały – projektu planu. Są one jednocześnie zgodne z załącznikiem do uchwały Nr XII/107/2015 Rady Gminy Gołuchów z dnia 28 października 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Kuchary w rejonie drogi krajowej nr 12.

Zakres przestrzenny Prognozy w zakresie powiązań i oddziaływań zewnętrznych poszerzono poza opisywany teren. Zatem zasięg terenu objętego niniejszą Prognozą to obszar objęty projektem planu oraz tereny sąsiednie, czyli obszary pozostające w zasięgu oddziaływań związanych z realizacją ustaleń projektu planu.

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Sporządzenie Prognozy wymaga zastosowania wielu metod analizy i oceny.

Najważniejszym etapem prac jest zbiór dostępnych informacji o terenie. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy OOŚ informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Wykorzystano dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska naturalnego i kulturowego oraz dokumenty planistyczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Część informacji została zebrana podczas prac związanych z tworzeniem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Głównym elementem Prognozy jest analiza zaprojektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zapisanych w projekcie planu w formie szczegółowych wskazań – tj. co i gdzie powinno się pojawić/wybudować. Dlatego też podstawową metodą analizy wpływu rozwiązań projektu planu na środowisko jest porównanie w układzie przestrzennym rozmieszczenia zaplanowanych ustaleń z danymi o elementach środowiska. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej (rozpoznanie stanu środowiska) i porównania go ze stanem przewidywanym, jako skutek realizacji przeanalizowanych ustaleń projektu planu.

Prognoza jest oceną oddziaływania na środowisko rozwiązań projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miejscowości Kuchary oraz w przypadku niekorzystnych zmian propozycją ich modyfikacji w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na środowisko. Osiągane jest to poprzez:

1. ocenę skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu
2. sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, określających osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego przestrzennego zagospodarowania obszaru.

Przeprowadzona analiza oparta jest na założeniach, że stanem odniesienia dla prognozy są:

- istniejący stan środowiska i zagospodarowania terenu, określony w aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym,
- uwarunkowania wynikające z ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko,
- uwarunkowania wynikające z ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Kuchary.

W dokumencie *Prognozy oddziaływania na środowisko* zastosowano metodę opisową oraz graficzną, co skutkowało przedstawieniem części tekstowej opracowania (treść Prognozy) oraz części graficznej – rysunek prognozy wykonany na rysunku projektu planu.

1.5 Podstawy prawne i materiały wyjściowe

Podstawy prawne:

- ✓ *zagospodarowanie przestrzenne, prawo budowlane:*
 - ✓ uchwała nr XII/107/2015 Rady Gminy Gołuchów z dnia 28 października 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Kuchary w rejonie drogi krajowej nr 12;
 - ✓ ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r., poz. 778 ze zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 r., Nr 164, poz. 1587);
 - ✓ ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r., poz. 290 ze zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r., poz. 124 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1440 ze zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999 r., Nr 43, poz. 430 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zmianami);
- ✓ *ochrona środowiska, ochrona przyrody:*
 - ✓ ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 672 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 2134 ze zmianami);
 - ✓ uchwała Nr 111/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kaliszu z dnia 27 kwietnia 1990 r. w sprawie ustalenia obszaru krajobrazu chronionego "Dolina rzeki Ciemnej" na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru (Dz. Urz. z 1990 r. Nr 18, poz. 167);
 - ✓ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., Nr 213, poz. 1397) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 817) – tekst jednolity Dz. U. z dnia 18 stycznia 2016 r., poz. 71;
 - ✓ ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1789);

- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2016 r., poz. 1399);
- *powierzchnia ziemi:*
 - ✓ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 909 ze zmianami);
- ✓ *odpady:*
 - ✓ ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 ze zmianami);
- ✓ *gospodarka wodno-ściekowa:*
 - ✓ ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 ze zmianami);
- *powietrze, hałas, pole elektromagnetyczne:*
 - ✓ rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112 ze zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 r., Nr 192, poz. 1883).

Materiały wyjściowe, opracowania:

- „Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, 2008, Minister Środowiska, Warszawa;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów przyjęte uchwałą Nr V/50/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 30.03.2011 roku, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych, Poznań;
- OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFIKZNE dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów, 2007, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, K. Gała, M. Nowak), Poznań (aktualizacja 2009-2010 r.);
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Kuchary w rejonie drogi krajowej nr 12 w granicach określonych uchwałą Nr XII/107/2015 Rady Gminy Gołuchów z dnia 28 października 2015 r.

1.6 Powiązania z innymi dokumentami

„Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” stanowi aktualizację i uszczegółowienie wcześniejszych dokumentów i spełnia wymogi Prawa ochrony środowiska. To dokument strategiczny wskazujący na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP w najbliższych 4-8 latach. Stanowi o konieczności wprowadzenia w życie zasad zrównoważonego rozwoju. Główne cele to m.in.:

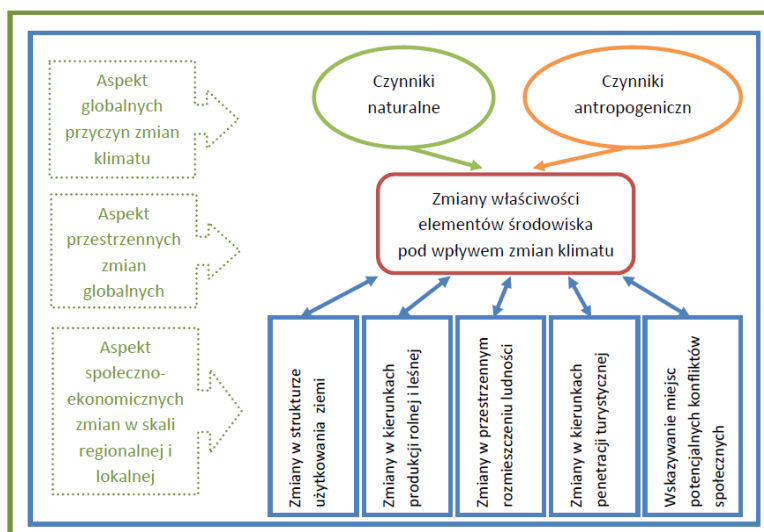
- uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych,
- aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska,
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

W celu realizacji polityki ekologicznej państwa uchwalany jest wojewódzki, powiatowy lub gminny program ochrony środowiska. Integralną część programu ochrony środowiska stanowi plan gospodarki odpadami.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020” wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do roku 2020 w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Kierowano się poniższymi generalnymi zasadami:

- należy minimalizować podatność na ryzyko związane ze zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji;
- konieczne jest opracowanie planów szybkiego reagowania na wypadek katastrof klimatycznych (powódzie, susze, fale upałów), by instytucje publiczne mogły nieść natychmiastową pomoc poszkodowanym;
- konieczne jest wyznaczenie działań, które z punktu widzenia ekonomicznego, należy realizować jako pierwsze;
- pierwszoplanowo należy przeciwdziałać zagrożeniom zdrowia i życia ludzi oraz szkodom o nieodwracalnych skutkach (np. w postaci utraty dóbr kultury, rzadkich ekosystemów).

Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego (rys. 1), które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju. Dlatego też przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań administracji szczebla centralnego, ale także regionalnego i lokalnego.

Rys. 1. Wpływ zmian klimatu na sposób funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego w kontekście przestrzennym

Źródło: Ministerstwo Środowiska, „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020” z perspektywą do roku 2030, 2013, Warszawa (za B. Degórska, M. Degórski, „Klimatyczne aspekty rozwoju miast i urbanizacji przestrzeni”, 2012, IGIPZ PAN, Warszawa)

„Opracowanie ekofizjograficzne” dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów dokonuje charakterystyki ekofizjograficznej obszaru gminy oraz dokonuje ogólnej oceny stanu środowiska (w tym: stanu higieny atmosfery, jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gleb i powierzchni ziemi, klimatu akustycznego, elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego) oraz i krajobrazu gminy. Przedstawia również prowadzoną na terenie gminy gospodarkę odpadami.

Dokument ten definiuje uwarunkowania i predyspozycje dla kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej. Dokonuje podziału gminy na następujące strefy funkcjonalno-przestrzenne, które różnią się wprowadzanymi formami ochrony środowiska, poziomem wykorzystania gospodarczego środowiska oraz

predyspozycjami rozwoju gospodarczego:

- I. Strefę funkcji ekologiczno-ochronnych i turystyczno - wypoczynkowych oraz krajoznawstwa – obejmującą obszar chronionego krajobrazu "Dolina rzeki Ciemnej" (część środkowa gminy).
- II. Strefy rolnicze:
 - A. Strefa o przewadze funkcji rolniczej (rolnictwo polowe, "ekologiczne", łąkarstwo), ekologiczno - ochronnej i agroturystycznej (wschodnia część gminy – dolina Prośny),
 - B. Strefa o przewadze funkcji rolniczej i uzupełniającej – aktywizacji gospodarczej, w szczególności przetwórstwa rolno - spożywczego (część północna, północno-wschodnia i zachodnia gminy).
- III. Strefa wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego (strefa podmiejska Kalisza) – strefa usługowo-produkcyjna, w szczególności przetwórstwa rolno-spożywczego, drobnego przemysłu, usług dla rolnictwa oraz mieszkalna (część południowo-wschodnia gminy – w rejonie Kościelnej Wsi, w bliskim sąsiedztwie Kalisza).

Przyszłe opracowania planistyczne powinny uwzględniać wrażliwości środowiska i potrzeby zabezpieczenia jego stanu. Ich realizacja będzie znaczącym krokiem gminy w zakresie realizacji polityki zrównoważonego rozwoju w zakresie gospodarki przestrzennej. Ustalenia studium oraz przyszłych projektów mpzp powinny być kompromisem łączącym ochronę poszczególnych wartości środowiskowo-przyrodniczych wraz z możliwościami zapewniającymi lokalny rozwój gospodarczy.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów (zwanego dalej Studium...) określono kierunki rozwoju przestrzennego gminy poprzez kontynuację i zdynamizowanie istniejących funkcji gminy uwzględniając uwarunkowania:

- ekologiczno-ochronne – m.in. przyjęcie zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska jako podstawowy kierunek polityki przestrzennej gminy; ograniczenie zainwestowania w strefach ochrony konserwatorskiej oraz obszarów eksploracji archeologicznej;
- infrastrukturalne – pełne zaopatrzenie w energię elektryczną i wodę, potencjalna możliwość pełnej telefonizacji gminy, rozprowadzenia sieci gazowej do wszystkich wsi, wprowadzenia kanalizacji sanitarnej; wyłączenie z zainwestowania lub uwzględnienie w planowanym zagospodarowaniu obszarów oddziaływania gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia; konieczność rozwoju sieci dróg zbiorczych, lokalnych i dojazdowych oraz ścieżek rowerowych.

Zasady rozwoju i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy powinny uwzględniać unikalne walory przyrodnicze i kulturowe, jednocześnie stwarzając warunki dalszego wzrostu jakościowego życia i dobrobytu jej mieszkańców. W kierunku rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy należy dążyć do jakościowych a nie ilościowych aspektów polityki przestrzennej, do maksymalizacji efektów wynikających z prawidłowej lokalizacji poszczególnych funkcji.

Za priorytety polityki przestrzennej rozwoju gminy Studium... przyjmuje m.in.: stałe dążenie do ładu przestrzennego; umożliwienie rozwoju funkcji usługowo-produkcyjnych poprzez wskazanie oferty terenowej; podnoszenie walorów krajobrazowych gminy w poszczególnych strefach funkcjonalnych (kształtowanie pozytywnego wizerunku przestrzeni i krajobrazu); zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do pełnej infrastruktury sieciowej (rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazowej); dążenie do budowy lokalnych układów komunikacyjnych; dążenie do osiągania lepszych warunków środowiska. Studium... dokonuje przewartościowania podstawowych funkcji rozwoju gminy.

Studium..., uwzględniając środowisko i jego predyspozycje, krajobraz, dotychczasowy stan użytkowania i stopień zainwestowania oraz przepisy odrębne, wyodrębnia w obszarze gminy strefy funkcjonalno-przestrzenne zróżnicowane pod względem wykorzystania gospodarczego i środowiskowego oraz o odmiennych kierunkach rozwoju, tj.:

- I – strefę funkcji ekologiczno-ochronnych i turystyczno-wypoczynkowych oraz krajoznawstwa,
- II – strefy rolnicze,
- III – strefę wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego (analizowany obszar).

Przyjęte w Studium... założenia polityki przestrzennej gminy polegają na wyznaczeniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu. Poprzez wyznaczenie zasięgu rozwoju przestrzennego poszczególnych jednostek osadniczych określa tereny przeznaczone pod zabudowę (w tym o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania). Pozostałe tereny zostały wyłączone z zabudowy.

Niemalże cały analizowany obszar leży w granicach terenu wyznaczonego pod zabudowę usługową, produkcyjną, składów i magazynów z dopuszczeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży pow. 2000 m² (U/P*). Jedynie bezpośrednie sąsiedztwo gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia został wyłączony z zabudowy.

Zgodnie z wymogami Studium... lokalizacja działalności gospodarczej winna być poprzedzona opracowaniem udowadniającym brak konfliktu z otoczeniem. Tereny produkcyjne powinny być oddzielone od zespołów zabudowy mieszkaniowo-usługowej pasami zieleni izolacyjnej. Jednocześnie akcentuje, iż jakiegokolwiek formy działalności gospodarczej mogą mieć miejsce tylko z zachowaniem pełnego bezpieczeństwa dla środowiska. Tereny U/P wskazane w granicach obszaru chronionego krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej (w tym w granicach analizowanego terenu) preferowane są dla lokalizacji usług turystyczno-rekreacyjnych i usług niematerialnych oraz dla przedsięwzięć nie należących do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wykluczone tu są całkowicie przedsięwzięcia należące do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Studium... akcentuje, iż warunkiem rozwoju funkcji gospodarczych jest w szczególności realizacja kanalizacji sanitarnej z podłączeniem do oczyszczalni ścieków. Podkreśla, iż należy preferować rozwój jednostek dbających o nowoczesny charakter produkcji, najnowsze i bezpieczne dla środowiska technologie z zastosowaniem niskoodpadowych nośników energii (gazu ziemnego, oleju opałowego lekkiego) lub energii ze źródeł niekonwencjonalnych. Jednocześnie wskazuje, iż zagospodarowanie terenów usługowo-produkcyjnych powinno następować w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Przyjęta w Studium... polityka przestrzenna gminy w zakresie zasad i kierunków ochrony środowiska sprowadza się do pełnego wprowadzania zasad zrównoważonego rozwoju w działalności społeczno-gospodarczej i uzyskania stanu środowiska, który wg obecnie przyjmowanych kryteriów można uznać za pożądany i zapewniający bezpieczną egzystencję społeczności lokalnej oraz stabilne funkcjonowanie przyrody. W ochronie środowiska przyjęto dwie strategie:

- pasywną – ochrona prawna zmierzająca do zachowania walorów i zasobów środowiska w najcenniejszych jego obszarach (ochrona konserwatorska cennych przyrodniczo obszarów, pomników przyrody),
- aktywną – podniesienie przyrodniczego potencjału obszaru gminy, przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska środkami technicznymi, administracyjnymi i przestrzennymi.

Studium... ustala różne kierunki ochrony przyrody i kształtowania środowiska:

- działania zachowawcze – kierunek konserwatorsko-pielęgnacyjny istniejących i potencjalnych form ochrony przyrody,
- działania sanacyjne mające na celu poprawę funkcjonowania przyrodniczych struktur zieleni parkowej i leśnej,
- działania kreatywne tj.: wprowadzanie zielonych ciągów jako łączników ekologicznych; zalesień i zadrzewień; uzupełnianie zieleni w obszarach zurbanizowanych; racjonalizacja wykorzystania i zagospodarowania zasobów wodnych;
- działania inwestycyjne i przestrzenne wprowadzające wymagania, ograniczenia oraz zakazy i nakazy w zagospodarowaniu przestrzennym, tj. określenie minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych oraz intensywności zagospodarowania na działkach, ograniczenie maksymalnej wysokości zabudowy, warunkowanie możliwości zabudowy wyposażeniem w infrastrukturę techniczną.

W celu ograniczenia nadmiernej presji na środowisko postuluje przyjęcie strategii likwidacji zanieczyszczeń u źródła.

Zgodnie ze Studium... system ekologiczny gminy jest podstawowym uwarunkowaniem rozwoju, definiuje strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy. Ponadto zawarte w Studium... ustalenia dotyczące polityki gminy w stosunku do środowiska przyrodniczego będą stanowiły obowiązującą podstawę w formułowaniu zasad zagospodarowania terenów w sporządzanych w następnej kolejności miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W projekcie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Kuchary w rejonie drogi krajowej nr 12 w ramach obszaru objętego opracowaniem ustalono zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. Kształtuje on również zasady ładu przestrzennego.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu wprowadzono m.in. zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkami określonymi projektem planu. Nie zezwala również na budowę zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności stwarzających zagrożenie poważnych awarii przemysłowych – zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku.

Aby zapewnić odpowiednie warunki życia i przebywania obecnym i przyszłym użytkownikom sąsiedniej w kierunku południowo-wschodnim zabudowy zagrodowej, projekt planu ustalił obowiązek realizacji strefy zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m.

Dla ochrony warunków gruntowych i wodnych projekt planu zakazuje na całym obszarze wprowadzania nie oczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych i ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki. Przyjęte rozwiązania w zakresie odprowadzania ścieków należą do bezpiecznych ekologicznie (docelowe odprowadzanie ścieków jedynie w systemie gminnej kanalizacji sanitarnej).

Projekt planu określa zasady ochrony i zagospodarowania istniejących urządzeń melioracji wodnych (drenowania) figurujących w ewidencji WZMiUW. Nakazuje zapewnić prawidłowe dalsze funkcjonowanie.

W celu zapobieżenia nadmiernemu uszczelnieniu analizowanego obszaru projekt planu wprowadza obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej. Ustala obowiązek ochrony istniejących zadrzewień śródpolnych, nie kolidujących z zamierzeniem inwestycyjnym.

Dla ochrony czystości powietrza projekt planu dopuszcza jedynie paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisyjnymi. Gospodarka odpadami, w tym z niebezpiecznymi musi być prowadzona zgodnie z przepisami z zakresu gospodarki odpadami.

Dla terenu przeznaczonego do zabudowy projekt planu ustala parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym m.in. linie zabudowy, gabaryty obiektów (m.in. maksymalną wysokość budynku), maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, minimalną i maksymalną intensywność zabudowy mające na celu kształtowanie projektowanej zabudowy w sposób planowy i racjonalny.

Wyznacza zasady obsługi w zakresie komunikacji oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

2. STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena

2.1 Charakterystyka istniejącego stanu środowiska¹

Położenie

Gmina Gołuchów położona jest w środkowo-południowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie pleszewskim i zajmuje powierzchnię 13 588 ha. To gmina rolnicza charakteryzująca się

¹ Opracowano na podstawie „Opracowania ekofizjograficznego” wykonanego dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów, 2007, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, K. Gała, M. Nowak), Poznań (aktualizacja 2009-2010 r.)

krajobrazem rolniczym – 80% powierzchni gminy stanowią użytki rolne, typowym dla regionu wielkopolskiego. Tereny zainwestowane to zaledwie 6,92% powierzchni gminy. Przez gminę przebiegają dwie drogi krajowe: nr 11 relacji Poznań - Pleszew - Ostrów Wlkp.- Kępno - Gliwice oraz nr 12 Pleszew - Kalisz – Łódź. Czynniki komunikacyjne oraz położenie przy granicy z miastem Kaliszem wpływają istotnie na rozwój gminy.

Analizowany obszar stanowi fragment miejscowości Kuchary położony w sąsiedztwie skrzyżowania drogi krajowej nr 12 z drogą powiatową nr 4327P i zajmuje powierzchnię ok. 46,4 ha.

Krajobraz

Przestrzeń gminy pod względem krajobrazowym jest zróżnicowana, co uwarunkowane jest m.in. użytkowaniem gruntów. Wyróżnić tu można trzy charakterystyczne typy krajobrazu:

- rolniczy (analizowany obszar),
- jezioro – leśny,
- łąkowy doliny Proсны (w wielu miejscach posiadający cechy naturalne).

Jest to rejon zaliczany do grupy krajobrazów równin peryglacyjnych, wydzielonej ze strefy krajobrazów dolin i równin akumulacyjnych w obrębie krajobrazów nizinnych.

Rzeźba

Wg regionalizacji fizyczno-geograficznej (Kondracki 1998) obszar gminy Gołuchów, zatem i miejscowości Kuchary, położony jest na Wysoczyźnie Kaliskiej, w obrębie której można wyróżnić dwie struktury: dolinę Proсны i płaską silnie zdenudowaną wysoczyznę morenową rozciętą dolinami Ciemnej, Sobkowiny, Giszki oraz Neru. W ukształtowaniu powierzchni gminy dominują takie jednostki morfologiczne, jak:

- formy plejstocenyjskie akumulacji lodowcowej – reprezentowane przede wszystkim przez płaską (spadki 0 - 5%), zdenudowaną powierzchnię wysoczyzny morenowej, wyniesioną średnio 120 - 130 m n.p.m., porożcinaną połączonymi dolinkami rzek Ciemnej i Giszki i ich dopływów o kierunku z południowo-zachodu na północny-wschód oraz z południa na północ;
- dolina Proсны – wyraźnie rysuje się w krajobrazie o średniej szerokości około 1,5 - 2,0 km i zboczach nachylonych 8 - 10%, a miejscami nawet 20 - 40%; w okolicach Kościelnej Wsi i Nowej Wsi na zboczach doliny występują skarpy i rozcięcia erozyjne; dno doliny położone jest na poziomie 100,0 - 95,0 m n.p.m., a górne krawędzie stoku na wysokości 115,0 - 120,0 m n.p.m.; wysokości względne zboczy dochodzą zatem do 20 m;
- lokalnie formy pochodzenia antropogenicznego (wyrębiska, nasypy).

W rzeźbie terenu miejscowości Kuchary największe urozmaïcenia topograficzne występują w jej wschodniej części, co bezpośrednio związane jest z doliną Proсны i jej dopływów. Najwyższy punkt o rzędnej 127,4 m n.p.m. występuje na północnych krańcach obrębu geodezyjnego Kuchary - wzgórze morenowe, a najniższy punkt – 95,6 m n.p.m. stanowi poziom wody w Prośnie.

Hipsometria obszaru badań cechuje się nachyleniem w kierunku wschodnim. Wyniesiony jest on od 126,25 m n.p.m. w części południowo-zachodniej do 121,25 m n.p.m. w części wschodniej. Rzeźba terenu nie stwarza ograniczeń dla rozwoju procesów urbanizacyjnych.

Budowa geologiczna i surowce naturalne

Gmina Gołuchów położona jest w obrębie Monokliny Przedsudeckiej – jednostki geologicznej obejmującej obszar fałdowań paleozoicznych zalegających pod pokrywą skał osadowych wieku mezozoicznego. Marglisto-wapienne serie jury zalegają na głębokości poniżej 200 m. Na nich zalegają utwory trzeciorzędowe występujące w postaci utworów ilastych (tzw. iły poznańskie) z wkładkami piasków i węgla brunatnych. Przykrywają je utwory czwartorzędowe stanowiące powierzchniową warstwę utworów geologicznych. Mają one głównie postać plejstocenyjskich glin morenowych oraz piasków i żwirów wodnolodowcowych zalegające do głębokości 20-50 m. Najmłodsze utwory – osady holocenyjskie w postaci

mad, żwirów, piasków, torfów i namulów wypełniają doliny rzeczne.

Na analizowanym obszarze nie występują udokumentowane zasoby surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Cały obszar gminy Gołuchów, zatem i miejscowość Kuchary, położony jest w dorzeczu rzeki Prosny będącej lewym dopływem Warty – obszar dorzecza Odry. W obrębie Kuchar rzeka Prosna przepływa przez jej wschodnie krańce – w odległości ok. 2,7 km od granic analizowanego obszaru.

W obrębie gminy Gołuchów (w tym także miejscowości Kuchary) rzeka Prosna stwarza ryzyko powodzi dla terenów położonych w obrębie dna jej doliny. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią są obecnie w bardzo dużym stopniu wykorzystywane rolniczo w postaci użytków zielonych (głównie łąki) oraz gruntów ornych (uprawa zbóż, kukurydzy, warzyw). Zabudowa zlokalizowana jest nielicznie. Część powierzchni zajmują lasy i zieleń łąkowa. Analizowany obszar leży poza zasięgiem ryzyka powodziowego.

Na terenie miejscowości Kuchary brak jest dużych zbiorników wód powierzchniowych stojących, poza kilkoma małymi stawami w obrębie indywidualnych gospodarstw i zbiornikami powstałych po eksploatacji. Na analizowanym obszarze brak jest wód powierzchniowych płynących oraz wód powierzchniowych stojących.

Na analizowanym obszarze oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie brak jest urządzeń melioracji wodnych podstawowych. Jednak w jego sąsiedztwie zlokalizowane są rowy melioracji szczegółowych oznaczone jako „R-B9” i „R-B13” oraz jest on położony w znaczącym stopniu (aż 93,5% analizowanego obszaru) w zasięgu działania urządzeń drenarskich - urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.² Konsekwencją prac melioracyjnych jest obniżenie się pierwszego poziomu wód gruntowych oraz przesuszenie tych obszarów w okresie letnim.

Na terenie gminy Gołuchów wyodrębnione zostały następujące zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – rzecznych:³

- Dopływ spod Bielaw – Nr JCWP PLRW600017184936;
- Dopływ spod Bogucic – Nr JCWP PLRW600016184914;
- Giszka – Nr JCWP PLRW6000161849329;
- Kanał Bernardyński – Nr JCWP PLRW6000018489;
- Krępica – Nr JCWP PLRW60001718474;
- Ner – Nr JCWP PLRW600017184949;
- Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego – Nr JCWP PLRW600019184933;
- Prosna od Ołoboku do ujścia Kanału Bernardyńskiego – Nr JCWP PLRW60001918479;
- Trzemna (Ciemna) – Nr JCWP PLRW600016184929.

Analizowany obszar położony jest w zasięgu jednej zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego. Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁴ w/w JCWP została zaliczona do silnie zmienionych części wód, a jej stan został oceniony jako zły.

W „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” dla jednolitych części wód powierzchniowych zostały ustalone cele środowiskowe z uwzględnieniem ich aktualnego stanu.⁵ Dla JCWP,

² Zgodnie z pismem Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu. Rejonowy Oddział w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 4 lutego 2016 r. (znak GP.4601/J-18/16).

³ Na podstawie <http://www.poznan.rzgw.gov.pl/mapy-jednolitych-czesci-wod> --- plik Informacje o JCWP wg gmin dla PGW 2016-2021.xls (dostęp na 11.01.2017 r.)

⁴ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

⁵ Przy wyznaczaniu celi środowiskowych brano pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010-2012.

w obrębie którego położony jest analizowany obszar ustalono dobry potencjał ekologiczny i dobry stan ekologiczny. Osiągnięcie ich w wyznaczonym czasie jest jednak zagrożone, w związku z tym zostały dopuszczone odstępstwa czasowe. Przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r. wynika przede wszystkim z brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości i konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn⁶ w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych.⁷

W 2014 r. na terenie powiatu pleszewskiego, w obrębie którego leży gmina Gołuchów był prowadzony monitoring jakości Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzecznych, w tym również JCWP Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego – punkt pomiarowo-kontrolny zlokalizowany był w miejscowości Bogusław (północne krańce gminy Gołuchów). Badania w ramach monitoringu operacyjnego wykazały dobry potencjał ekologiczny. Stanu chemicznego dla w/w JCWP nie oceniano i tym samym stanu wód.⁸ W 2015 r. w/w JCWP nie była objęta monitoringiem.⁹

Głębokość występowania pierwszego poziomu wodonośnego jest ściśle uzależniona od morfologii terenu i jego budowy geologicznej, a także od zróżnicowania litologicznego osadów. Przebieg hydroizobat obrazujących głębokość od powierzchni terenu do pierwszego zwierciadła wód podziemnych nawiązuje do ukształtowania powierzchni gminy. Najpłytsze występowanie zwierciadła wód – generalnie do 2 m p.p.t. związane jest z osadami holoceniowymi w obrębie den dolin rzecznych. Symetrycznie w stosunku do dolin, ciągną się tereny występowania wód na głębokości 2-5 m (analizowany teren) i 5-10 m.

Gmina Gołuchów posiada dość znaczne zasoby wód podziemnych. Wody podziemne obszaru gminy mające znaczenie użytkowe ściśle wiążą się z utworami wieku trzeciorzędowego i czwartorzędowego, a w mniejszym stopniu z utworami wieku górnokarpackiego.

Górnokarpacki poziom wodonośny gminy Gołuchów odgrywa rolę podrzędną ze względu na dobrze zawadnione nadległe osady czwartorzędowe bądź czwartorzędowo – trzeciorzędowe. Jego wydajność zależy od stopnia uszczelnienia budujących go skał, bliskiego sąsiedztwa dolin kopalnych oraz kontaktu z czwartorzędownymi utworami wodonośnymi poprzez okna hydrogeologiczne. Jest on drenowany w dolinie Prosny.

Wody poziomu trzeciorzędowego występują w piaskach mioceniowych mających postać jednej ciągłej warstwy wodonośnej, obejmującej swym zasięgiem całą gminę Gołuchów. Granicę wschodnią wyznacza Prosna przez którą jest drenowany. Nadmierna eksploatacja spowodowała obniżenie poziomu o 10-40 m.

Wody poziomu czwartorzędowego stanowią główny użytkowy poziom wodonośny gminy. Wyszczególnić można dwie podstawowe warstwy wodonośne:

- ✓ I warstwa wodonośna tzw. gruntowa – wody związane z piaskami i żwirami rzeczными w obrębie doliny Prosny, Ciemnej i Neru; charakteryzują się znaczną zmiennością miąższości, parametrów filtracyjnych i warunków zasilania; zasilanie głównie przez infiltracje wód opadowych, które stanowią duże zagrożenie dla jakości wód poziomu gruntowego;
- ✓ II warstwa wodonośna tzw. międzymorenowa – występuje w osadach wodnolodowcowych rozdzielających gliny morenowe; posiada zmienne miąższości oraz napięte zwierciadło wody; zasilanie ma miejsce poprzez słaboprzepuszczalne kompleksy gmin lub z poziomu gruntowego; jest ona drenowana poprzez niskie terasy dolinne Prosny i jej dopływów; cechuje się dużą odpornością na zanieczyszczenia.

⁶ Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

⁷ Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)

⁸ Zgodnie z „Informacją o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2014”, 2015, WIOŚ w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, Kalisz

⁹ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015”, 2016, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

Miejscowość Kuchary zaopatrywana jest w wodę z ujęcia wody w Kucharach zlokalizowanego na południowy-wschód od analizowanego obszaru i eksploatującego trzeciorzędowy poziom wodonośny.

Wschodnia część miejscowości Kościelna Wieś leży w zasięgu jeszcze nie udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 311 - „Zbiornik rzeki Proсна” obejmującego kopalną dolinę Proсны. Analizowany obszar leży poza zasięgiem w/w GZWP.

Gmina Gołuchów leży w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) kod GW600081. Zgodnie z „*Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych, natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych. Dla JCWPd, w obrębie którego leży analizowany obszar ustalono dobry stan chemiczny i ilościowy. Nie ustalono odstępstw.

W 2016 r. została przeprowadzona aktualizacja *Programu wodno-środowiskowego kraju (PWŚK)*, mająca na celu weryfikację stopnia realizacji i skuteczności działań zaplanowanych w zatwierdzonym w 2010 r. PWŚK oraz wskazanie zaktualizowanych działań podstawowych i uzupełniających dla JCWP i JCWPd, których realizacja zapewni osiągnięcie założonych celów środowiskowych.

Na terenie gminy Gołuchów brak punktów pomiarowych sieci monitoringu wód podziemnych. Najbliższy punkt kontrolno-pomiarowy JCWPd nr 77 zlokalizowany jest w powiecie kaliskim w miejscowości Żydów (punkt badawczy nr 464), zgodnie z którym stan chemiczny oraz ilościowy został określony jako dobry¹⁰.

Warunki klimatyczne

Gmina Gołuchów (w tym miejscowość Kuchary) wg Regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza leży w granicach Śląsko-Wielkopolskiego regionu klimatycznego, cechującego się: przewagą wpływów oceanicznych w kształtowaniu klimatu; amplitudami temperatur niższymi od przeciętnych w Polsce; wczesną, ciepłą wiosną i latem; łagodną, krótką zimą z nietrwałą pokrywą śnieżną. Podstawowe parametry klimatyczne mają następujące wartości:

- czas trwania zimy wynosi 65-75 dni, a lata – 90-95 dni;
- średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi około 7,7°C; najzimniejszym miesiącem jest luty ze średnią temperaturą (-2,7°C), a najcieplejszym jest miesiąc lipiec ze średnią temperaturą około +17,9°C i średnią maksymalną na poziomie +23,5°C;
- średnia liczba dni gorących (z temperaturą powyżej 25°C) jest 36,6 dni w roku;
- średnia liczba dni mroźnych (z temperaturą maksymalną powyżej 0°C) jest 40 dni w roku;
- średnia liczba dni bardzo mroźnych (z temperaturą maksimum (-10°C)) jest od 2 do 4 dni w roku;
- zależny od temperatury okres wegetacyjny roślin wynosi ok. 220 dni;
- średnie roczne sumy opadów atmosferycznych należą do najniższych w Polsce i wynoszą 500-550 mm/rok, przy czym na półrocze chłodne (listopad-kwiecień) przypada 200-225 mm, a na półrocze ciepłe (maj –październik) – 300-350 mm; sumy maksymalne są o około 20% wyższe, a minimalne aż o 50% niższe od wartości średniorocznej;
- ok. 60-65% ogólnej sumy opadów przypada na okres wegetacyjny;
- okres zimowy cechuje się małymi opadami, w maju występują posuchy i susze;
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 60-80/rok; maksymalne wartości zapasów wody w pokrywie śnieżnej wynoszą 100-150 mm/rok i są jedne z najniższych w Polsce;

¹⁰ Zgodnie z „*Oceną jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2015 r. /wg badań PIG/*”, opublikowaną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu

- średnie miesięczne zachmurzenie wynosi 5,4-7,8 przy średniej dla całej Polski na poziomie 6,5; w przebiegu rocznym maksimum przypada w listopadzie - grudniu (ca 7,6-7,8), a minimum we wrześniu – 5,4;
- średnia roczna wilgotność względna wynosi 81%, z maksimum w listopadzie – 89% i minimum w czerwcu – 73%, wartości te nie odbiegają znacznie od przeciętnych wartości obserwowanych w kraju;
- średnia liczba dni parnych wynosi 15-20 dni w ciągu roku;
- średnia liczba dni z mgłą wynosi 40-60 dni w ciągu roku;
- w skali roku przeważają wiatry zachodnie, wiatry z sektora NW i SW stanowią ok. 50% wiatrów w skali roku; wiosna wzrasta udział wiatrów wschodnich, a jesienią i zimą – południowych;
- średnia liczba dni z wiatrem silnym (minimum 80m/s) wynosi 0-20 dni w ciągu roku.

Warunki klimatu lokalnego poszczególnych fragmentów gminy charakteryzują wartości niekiedy znacznie zmodyfikowane w stosunku do wyżej przedstawionych, co wynika m.in. z różnic w ukształtowaniu powierzchni terenu, pokryciu roślinnością, zaleganiu wód gruntowych, czy obecności większych powierzchni wodnych. Powierzchnie wysoczyznowe odznaczają się na ogół wyrównanymi warunkami termicznymi, w miarę równomiernym nasłonecznieniem, niedużą wilgotnością i dobrym przewietrzaniem.

Warto tutaj zaznaczyć, iż trzy ostatnie dziesięciolecia wskazują na znaczne zmiany klimatu w Polsce. Obserwowany jest wzrost temperatury powietrza, z tym że silniejszy w zimie, a słabszy w lecie. Sumy opadów charakteryzują się znaczną zmiennością z roku na rok, tzn. występowaniem bardziej i mniej wilgotnych okresów w krótkich odstępach czasu. Ponadto zauważalne jest nasilenie się ekstremalnych zjawisk pogodowych (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, trąby powietrzne, osuwiska, itp.), które zmieniają dynamikę cech klimatu w Polsce.¹¹

Wśród zjawisk termicznych niekorzystnych i uciążliwych dla ludności, środowiska i gospodarki szczególnie dotkliwe są fale upałów. Jednocześnie również na większości obszaru Polski obserwuje się tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych.

Na większości obszaru Polski nastąpiła zmiana struktury opadów. Zaobserwowano wzrost liczby dni z opadem o dużym natężeniu, szczególnie w południowej części kraju. W części wschodniej wydłuża się zaś okres bezdeszczowy, co staje się przyczyną suszy (w tym hydrogeologicznej).

Obserwuje się coraz częstsze pojawianie się bardzo dużych prędkości wiatrów trwających wiele godzin lub nawet kilka dni. W okresie chłodnej pory roku (X-IV) wyróżnia się wzmożony udział prędkości wiatru w porywach powyżej 17 m/s stanowiących znaczne zagrożenie. W okresie lata (VI-VII) pojawiają się natomiast huraganowe prędkości wiatru.

Wg monitoringu zanieczyszczeń gazowych powietrza przeprowadzanego na terenie województwa wielkopolskiego, w 2015 r. na terenie gminy Gołuchów nie doszło do przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń dla SO₂, NO₂, CO i benzenu. Docelowy poziom wyznaczony dla O₃ był poniżej poziomu dopuszczalnego, zaś poziom celu długoterminowego O₃ został jednak już przekroczony.

Zanieczyszczenia pyłowe powietrza również wykazywały ponadnormatywne standardy jakości powietrza. W 2015 r. w województwie wielkopolskim stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego 24-godzinnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ (najbliższe stanowisko pomiarowe pyłu PM₁₀ znajduje się w Pleszewie, Aleje Mickiewicza), średniego rocznego stężenia pyłu PM_{2,5} w powietrzu (punkt pomiarowy – Pleszew) oraz ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀. Stężenie średnie dla roku dla pyłu PM₁₀ pozostawały poniżej poziomu dopuszczalnego. Również zawartość metali (tj. ołów,

¹¹ Na podstawie „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” opracowanego przez Ministerstwo Środowiska, Warszawa październik 2013 r.

arsen, kadm, nikiel) w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz benzenu nie przekraczały ustanowionych dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu.¹²

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015* gmina Gołuchów leży w strefie wielkopolskiej obejmującej województwo wielkopolskie prócz aglomeracji poznańskiej i miasta Kalisza.

Uwzględniając kryteria określone w celu ochrony zdrowia w strefie wielkopolskiej w 2015 r. odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu 24-godzinnego stężenia pyłu PM₁₀, średniego rocznego stężenia pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀. W związku z powyższym nadano jej klasę C¹³ oraz wyznaczono obszary zakwalifikowanie do opracowania programów ochrony powietrza.

W 2013 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr XXXIX/769/13 z dnia 25 listopada 2013 r. przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2013 r., poz. 7401). Określiła ona m.in. działania naprawcze w obszarach przekroczeń stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀, w tym dla gminy Gołuchów gdzie obszar przekroczeń w 2011 r. obejmował 35,4 km², a na oddziaływanie podwyższonych stężeń pyłu PM₁₀ narażone było 673 mieszkańców gminy. Dotyczyły one m.in.:

- stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak olej opałowy, gaz;
- stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł;
- stosowania wysokosprawnych kotłów przy stosowaniu indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi;
- zaleca się budowę i rozbudowę sieci ciepłowniczych zapewniających podłączenie nowych użytkowników;
- projektowania linii zabudowy umożliwiających „przewietrzanie” terenów ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie;
- zwiększenia powierzchni terenów zielonych (nasadzenia drzew i krzewów).

Ze względu na ochronę roślin w strefie wielkopolskiej nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla NO_x, SO₂ i O₃ i nadano jej klasę A.

Warunki glebowe

Konsekwencją rzeźby, budowy geologicznej i stosunków wodnych jest wytworzenie się określonych typów gleb. O charakterze pokrywy glebowej w znacznym stopniu decydują utwory powierzchniowe.

Warstwa glebowa ma grubość do ok. 0,5 m. Uwzględniając materiał z którego powstaje gleba, na analizowanym obszarze z piasków gliniastych lekkich (miejscami pylastych), glin lekkich, pyłów zwykłych i piasków słabogliniastych wykształciły się gleby brunatne wylugowane, bielcowe i pseudobielcowe oraz czarne ziemie właściwe¹⁴.

Przydatność rolniczą gleb określają klasy bonitacyjne. Na analizowanym obszarze największe powierzchnie zajmuje gleba orna słaba V klasy bonitacyjnej należąca do kompleksu żyniego słabego (6). Ponadto w południowej i północno-wschodniej części wykształciły się gleby orne średnie IVa i IVb klasy bonitacyjnej. Należą one do kompleksu żyniego dobrego (5) oraz kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego (8).

¹² Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015”, 2016, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań oraz „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015”, 2016, WIOŚ w Poznaniu, Poznań.

¹³ Klasa C może oznaczać jednak np. lokalny problem związany z daną substancją i nie powinna być utożsamiana ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy.

¹⁴ Na podstawie *Mapy glebowo-rolniczej gminy Gołuchów w skali 1:25 000* opracowanej przez Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytut Badawczy, Puławy, 2006

Wg waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (IUNG 1979) gmina Gołuchów odznacza się wysokim wskaźnikiem bonitacji na poziomie 73,9 pkt (przy średniej krajowej 65,3 pkt.) w skali 100-punktowej.

Dotychczas jedynie północno-wschodni fragment pokrywy glebowej analizowanego obszaru (przy ulicy Szwedzkiej) został przekształcony na cele nierolnicze (pod zabudowę produkcyjno-magazynową – działka o nr ewid. 49/2). W wyniku zurbanizowania została ona nieodwracalnie zniszczona. Prace ziemne spowodowały przemieszanie się poziomów genetycznych gleb, a nawet usunięcie poziomu próchnicznego.

Docelowo w przyszłości pierwotna pokrywa glebowa znacznej części przedmiotowego terenu ulegnie degradacji.

Na terenie powiatu pleszewskiego, w obrębie którego leży gmina Gołuchów nie ma wyznaczonych punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu jakości gleb i ziemi.¹⁵ W latach 2005-2008 przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Poznaniu były prowadzone badania gleb, które wykazały, że 41-60% gleb gminy Gołuchów wymaga wapnowania.¹⁶

Szata roślinna

Według podziału geobotanicznego Polski (Szafer, 1978) gmina Gołuchów (zatem i sołectwo Kościelna Wieś – obszar objęty opracowaniem) leży w granicach państwa Holarktyka - obszaru Eurosyberyjskiego - prowincji Środkowo-Europejskiej Niżowo-Wyżynnej - działu Bałtyckiego - poddziału Pasa Wyżyn Środkowych.

Na obszarze dzisiejszej gminy, tak jak i na terenach sąsiednich, w związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa, pierwotna roślinność uległa prawie całkowitej zmianie (znaczące przeobrażenia antropogeniczne). Miejsce lasów zajęły pola uprawne, a na części obszaru zabudowa. Roślinność naturalna została prawie całkowicie zastąpiona przez roślinność synantropijną.

Potencjalną roślinnością naturalną na terenie gminy Gołuchów jest: łęg jesionowo-olszowy (*Circaeo-Alnetum*), łęg jesionowo-wiązowy (*Ficario-Ulmetum*), grąd przytuliowy (*Galio Sylvatici-Carpinetum*) postać uboga, grąd przytuliowy (*Galio Sylvatici-Carpinetum*) postać żyzna na rozległych i jednorodnych arealach (m.in. miejscowość Kuchary, zatem i analizowany obszar), bór mieszany sosnowo-dębowy (*Pino-Quercetum*) postać sucha.¹⁷

Roślinność rzeczywistą gminy Gołuchów stanowią przede wszystkim zbiorowiska o subatlantyckim i subkontynentalnym typie ogólnego zasięgu. Ponadto występują zbiorowiska subborealne i submediterrańskie. W znacznym stopniu są to zbiorowiska antropogeniczne. Tylko część zbiorowisk zachowała dotychczas charakter naturalny (zbiorowiska leśne, wodne i bagienne). Wśród antropogenicznych największe obszary zajmują zespoły segetalne i ruderalne.¹⁸

Analizowany obszar nadal w znacznej w części pozostaje aktywny przyrodniczo, nie mniej jednak należy podkreślić, iż występujące w jego obrębie zbiorowiska roślinne mają charakter antropogeniczny. Jest to obszar, który pozostaje pod wpływem działalności człowieka i cechuje rosnąca presja urbanizacyjna. Obszary zainwestowane (obecnie realizowany jest budynek produkcyjno-magazynowy) występują jedynie w północnej części analizowanego obszaru, na działce nr ewid. 49/2. Pozostały obszar analizowanego obszaru nadal pozostaje wolna od zainwestowania – jest użytkowana rolniczo w postaci pól uprawnych (fot. 1). Zatem w związku z działalnością antropogeniczną (zabudowa, pola uprawne) doszło do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego.

¹⁵ Zgodnie z „Informacją o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2014”, 2015, WIOŚ w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, Kalisz

¹⁶ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2007”, 2008, WIOŚ, Poznań

¹⁷ Zgodnie z „Inwentaryzacją przyrodniczą gminy Gołuchów”, 1995, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, J. Borysiak, J. Cielewicz, M. Kasprowicz, M. Kupczyk, Z. Ziętkowiak, Poznań.

¹⁸ Ibidem

Fot. 1 Rolnicze użytkowanie ziemi analizowanego obszaru – stan 12.02.2016 r.

Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska

Na obszarze badań reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych (pola uprawne). Zieleń wysoką reprezentują jedynie grupy i pojedyncze drzewa rosnące w pasie drogowym drogi krajowej nr 12 i na południowych krańcach analizowanego obszaru przy ziemnej drodze gminnej.

Grupą wykazującą silną ekspansję na całym omawianym obszarze są zbiorowiska antropogeniczne - rośliny synantropijne tj. związane działalnością człowieka (np. z uprawami rolnymi, szlakami komunikacyjnymi, śmietnikami).

Terenom użytkowanym rolniczo towarzyszą zbiorowiska roślin segetalnych. Ich zróżnicowanie jest związane z wilgotnością i żyznością siedlisk oraz ze stopniem intensywności produkcji rolnej.

Na terenie gminy Gołuchów w zasiewach zbożowych powszechnie można spotkać zespół wiki czteronasiennej *Vicietum tetraspermae*, a w jego płatach liczne archeofity (miotłę zbożową (*Apera spica-venti*), rdest powojowy (*Polygonum convolvulus*), sporka polnego (*Spergula arvensis*)). W zasiewach zbóż jarych powszechnie wykształca się zespół komosy białej i ognichy (*Chenopodio-Sinapidetum*) – zasiewy zbóż jarych.¹⁹

Roślinność ruderalna, rosnąca w miejscach silnie przekształconych przez człowieka, na glebach bogatych w związki fosforowe i azotowe, towarzyszy osadnictwu wiejskiemu i szlakom komunikacyjnym, miejscom wydeptywanym (ścieżkom). Są to bardzo zróżnicowane zbiorowiska roślinności zielnej, roślin jednorocznych i szczególnie bylin, zmienne pod względem wysokości roślin, zwarcia, pokrycia gleby, tworzenia darni i innych cech.

Na terenie gminy Gołuchów na roślinność ruderalną składają się wybitnie synantropijne pionierskie ugrupowania roślin jednorocznych z klasy *Stellarietea mediae*, wieloletnich, nitrofilnych bylin z klasy *Artemisietea* oraz ruderalne postacie niektórych seminaturalnych zbiorowisk antropogenicznych. Zbiorowiskiem z klasy *Stellarietea mediae* pospolicie wykształcającym się na terenie gminy Gołuchów jest zespół ślazu zaniedbanego *Urtico-Malvetum*. Trwalszą roślinność ruderalną, rozpowszechnioną na terenie gminy reprezentowały: *Convolvulo-Agropyretum* (zespół perzu właściwego), *Convolvulo-Brometum inermis* (zespół stokłosy bezostnej), *Leonuro-Ballotetum* (zespół serdecznika pospolitego i mierznicy czarnej), *Urtico-Artemisietum* (zespół bylicy piołunu). Miejsca zruderalizowane o charakterze wydepczyskowym pozbawione roślinności wtórnie porastają ugrupowania z klasy *Polygono-Poetea* (zespół rdestu ptasiego) i *Polygono-Matricarietum* (zespół rumianku bezpłomieniowego).²⁰

Pod wpływem deptania na ścieżkach i drogach gruntowych rozwijają się fitocenozы dywanowe. Na terenie gminy Gołuchów bardzo pospolitym tego typu zbiorowiskiem są spodzichy *Lolio-Plantaginetum*.

¹⁹ Ibidem

²⁰ Ibidem

Uwzględniając powyższe oraz obecne rolnicze użytkowanie należy stwierdzić, iż w granicach analizowanego obszaru nie występują rośliny i grzyby objęte ochroną gatunkową wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. 2014 r., poz. 1409) i w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. 2014 r., poz. 1408).

Uwzględniając potencjalną roślinność naturalną oraz formy użytkowania ziemi na terenie gminy można wyodrębnić cztery typy krajobrazów roślinnych:

- krajobraz łąkowy; polno-łąkowy;
- krajobraz łąkowy z udziałem siedlisk łąkowych; leśny z ekosystemem jeziornym, łąkami i polami;
- krajobraz łąkowy z udziałem siedlisk łąkowych; osadniczo-polny z udziałem łąk – analizowany obszar, gdzie udział roślinności naturalnej i seminaturalnej ograniczony został do dolin rzecznych;
- krajobraz łąkowo-borowy, boru mieszanego; leśno – osadniczo - polny z udziałem łąk.

Świat zwierząt

Występowanie zwierząt ściśle związane jest ze zbiorowiskami roślinnymi, w których znajdują pożywienie i schronienie. Zatem w związku ze zmianami szaty roślinnej (wylesienia, procesy urbanizacyjne) zniszczone zostały naturalne siedliska i biotopy. Bogate siedliska roślinne są potencjalnym miejscem występowania zróżnicowanej fauny drobnych ssaków, motyli i chrząszczy.

Obszar gminy Gołuchów, z wyjątkiem Arboretum Gołuchowskiego, nie była przedmiotem systematycznych badań faunistycznych. W 1995 r. przeprowadzono waloryzację gminy pod kątem występowania fauny (badaniami objęto ptaki i gromadę kregowców uznaną za wskaźnikową). Środowisko pól uprawnych pod względem awifaunistycznym jest bardzo ubogie. W ich obrębie spotyka się głównie drobne ptaki wróblowate.²¹

Analizowany obszar nie należy do obszarów cennych faunistycznie. Faunę reprezentuje przede wszystkim fauna siedlisk łąkowych w postaci drobnej fauny (szczególnie gryzonie, powszechnie występujące ptaki i owady) charakterystycznej dla terenów zurbanizowanych i terenów rolniczych. Jej bogactwo zależy od stopnia mozaikowości terenu oraz intensywności prowadzonej na tych obszarach działalności antropogenicznej. Bezpośrednie sąsiedztwo od północy wielkopowierzchniowego kompleksu leśnego pozwala przypuszczać, iż analizowany obszar może być miejscem żerowania i okresowego przebywania fauny leśnej.

Uwzględniając powyższe oraz obecne rolnicze użytkowanie należy stwierdzić, iż w granicach analizowanego obszaru nie występują zwierzęta objęte ochroną gatunkową wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. 2014 r., poz. 1348).

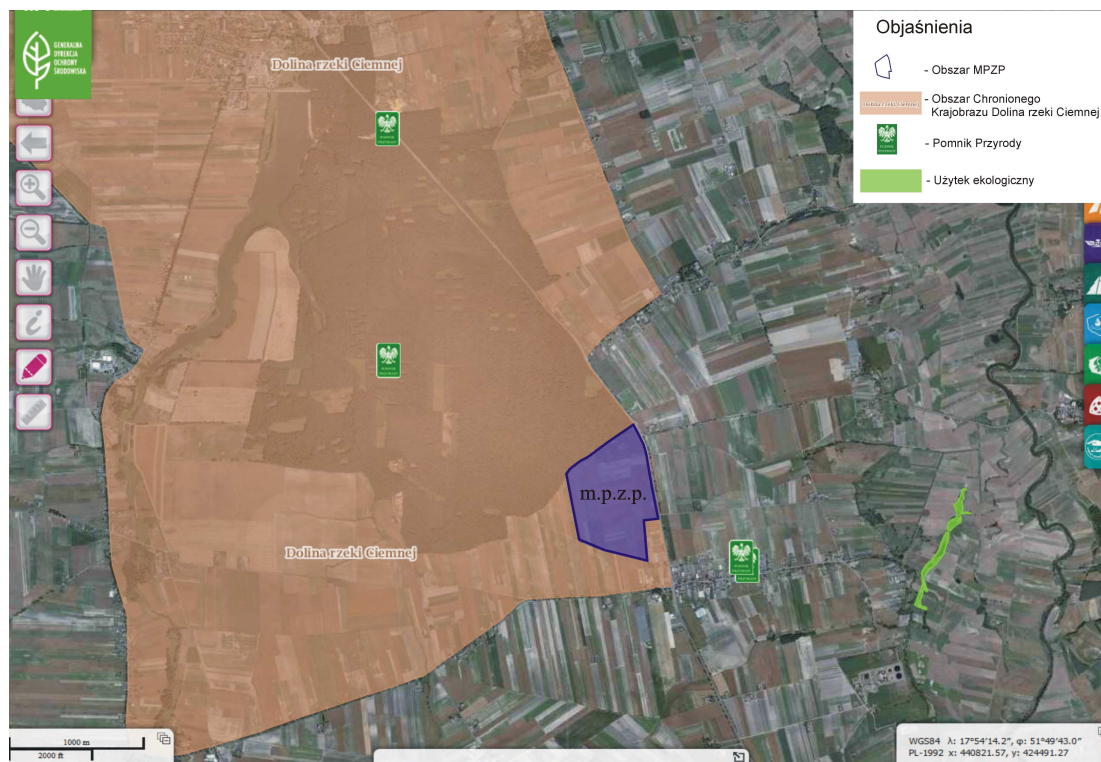
Prawne formy ochrony przyrody oraz obszar Natura 2000

Na terenie gminy dotychczas powołano następujące formy ochrony przyrody: obszar chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, pomniki przyrody. Ponadto zgodnie z przeprowadzoną w 1995 r. inwentaryzacją przyrodniczą gminy Gołuchów na jej terenie stwierdzono występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową w myśl polskiego prawodawstwa – rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.

Cały analizowany obszar położony jest w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej (rys. 2) powołanego uchwałą Nr 111/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kaliszu z dnia 27 kwietnia 1990 r. *w sprawie ustalenia obszaru krajobrazu chronionego „Dolina rzeki Ciemnej” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru* (Dz. U. Woj. Kaliskiego z 1990 r., Nr 18, poz. 167). Został on powołany w celu ochrony obszaru o warunkach środowiska zbliżonego do stanu naturalnego

²¹ Zgodnie z „Inwentaryzacją przyrodniczą gminy Gołuchów”, 1995, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, J. Borysiak, J. Cielewicz, M. Kasprowicz, M. Kupczyk, Z. Ziętkowiak, Poznań).

(bogactwo fauny i flory) oraz zapewnienia społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił (nawet mieszkańcom Kalisza i Pleszewa) w środowisku reprezentującym korzystne właściwości dla rozwoju i turystyki. Całkowita powierzchnia OChK to 3500 ha a jego wschodnia granica przebiega m.in. zachodnią granicą drogi krajowej nr 12.

Rys. 2. Położenie analizowanego obszaru względem form ochrony przyrody

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp na 01.03.2016 r.)

Należy jednak zaznaczyć iż uchwałą powołująca obszar chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej” (uchwała nr 111/90 Wojewódzkiej Rady Narodu w Kaliszu z dnia 27 kwietnia 1990 r.) utraciła swoją moc obowiązującą na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. *o zmianie ustawy o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21), przy jednoczesnym utrzymaniu ustanowionej formy ochrony przyrody - obszaru chronionego krajobrazu (art. 7 ww. ustawy i art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. Nr 92, poz. 880 ze zm.)). Oznacza to tyle, iż istnieje forma ochrony przyrody, ale nie obowiązują żadne zasady gospodarowania w jego obrębie (w tym: zakazy, ograniczenia, nakazy i zalecenia).

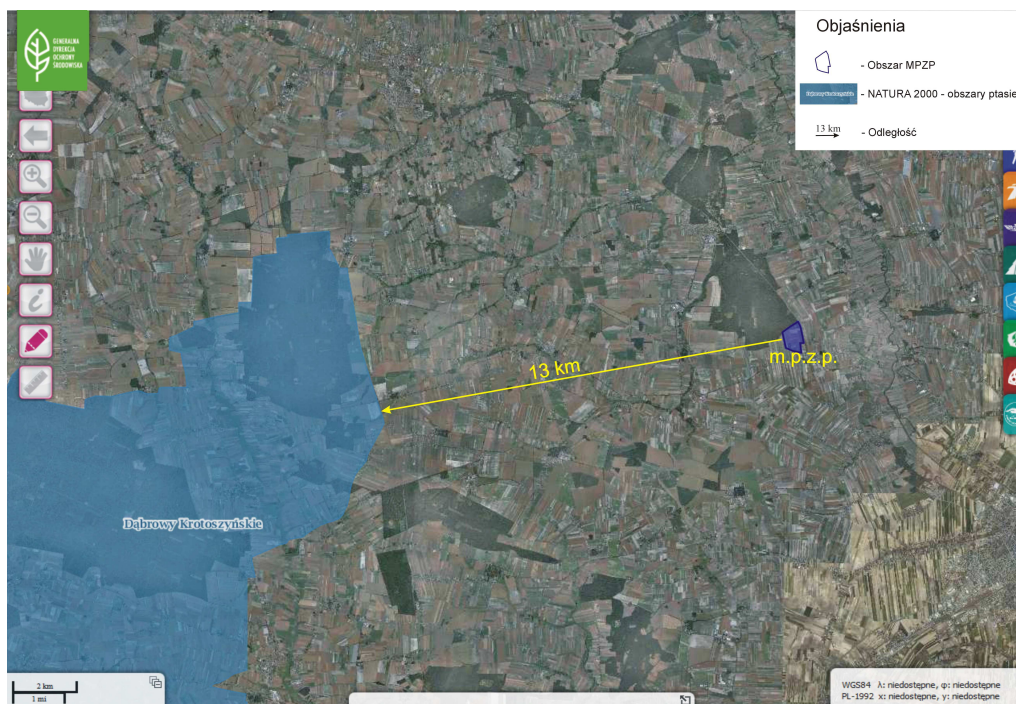
Analizowany teren nie jest położony na obszarze NATURA 2000. Najbliżej położonym, względem granic analizowanego terenu, obszarem Natura 2000 są obszary mający znaczenie dla Wspólnoty: Dolina Śwędni PLH300034 oddalony o ok. 11,5 km, Uroczyska Puszczy Krotoszyńskiej PLH300002 (rys. 3) oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007 znajdujące się w odległości ok. 13,0 km (rys. 4).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości
Kuchary w rejonie drogi krajowej nr 12

Rys. 3. Położenie analizowanego obszaru względem NATURA 2000 - obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp na 01.03.2016 r.)

Rys. 4. Położenie analizowanego obszaru względem NATURA 2000 - obszarów specjalnej ochrony ptaków

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp na 01.03.2016 r.)

Powiązanie ekologiczne

Zasadniczy kierunek powiązań przyrodniczych dla miejscowości Kuchary wyznacza dolina Proсны, która jako element krajowej sieci ekologicznej, zapewnia oprócz powiązań regionalnych także lokalne - poprzez system dolinek bocznych.

Obszar objęty projektem planu miejscowego leży w północno-zachodniej części wsi, poza jej głównymi strukturami systemu ekologicznego. Cechują go wyższe wysokości bezwzględne w stosunku do dolin. Ze względu na brak dolin rzecznych w granicach opracowania, nie występują na tym terenie wyraźne

powiązania z systemem ekologicznym gminy (Prosna przepływa w odległości ok. 2,7 km od granic analizowanego obszaru).

Tereny aktywne przyrodniczo są to tereny użytkowane rolniczo, które nie przedstawiają dużej wartości przyrodniczej. Warto również podkreślić, iż od północnej i północno-zachodniej granicy analizowany obszar sąsiaduje z rozległym kompleksem leśnym (uroczysko Jedlec), i tym samym ma miejsce swobodne, naturalne przemieszczanie się zwierząt i roślin pomiędzy polami uprawnymi a lasem.

2.2 Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania

Zagospodarowanie

Obszar objęty opracowaniem obejmuje fragment obrębu Kuchary zlokalizowany w jej północno-zachodniej części w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 12 cechujących się znacznym natężeniem ruchu. Swoim zasięgiem obejmuje działki o nr ewid.: 36, 37, 43, 44, 45, 46, 47, 48/2, 49/2, 51/9, 51/11, 51/13, 525/1, 525/2 - łączna powierzchnia obszaru to ok. 46,4 ha.

Obecnie cechuje go nieznaczny stopień zainwestowania. Jedynie w północnej części analizowanego obszaru, na działce nr ewid. 49/2, mają miejsce zamierzenia inwestycyjne – realizacja wielkopowierzchniowego budynku o funkcji produkcyjno-magazynowej.

Fot. 2. Budowa wielkopowierzchniowego obiektu produkcyjno-magazynowego (widok w kierunku północno-wschodnim)

Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska

Pozostała znacząca powierzchnia nadal pozostaje w rolniczym użytkowaniu. Wyjątek stanowi działka nr ewid. 45, która stanowi drogę gruntową, łączącą północną i południową część analizowanego obszaru.

Jednakże podstawowym powiązaniem komunikacyjnym analizowanego obszaru z terenami zewnętrznymi zapewnia droga krajowa nr 12, która przebiega przy wschodniej granicy analizowanego obszaru.

Przez analizowany obszar przebiegają przesyłowe sieci infrastruktury technicznej tj.:

- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 – wzdłuż północnej granicy analizowanego obszaru;
- gazociąg średniego ciśnienia PE Dz 180 – częściowo wzdłuż północnej granicy obszaru badań, a następnie działką drogową nr 45;
- rurociąg przesyłowy paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem) służący do transportu ropy naftowej i produktów naftowych o średnicy 400 mm z Płocka do Ostrowa Wlkp – centralna część analizowanego obszaru o przebiegu wschód - południowy-zachód;

- linia elektroenergetyczna średniego napięcia SN 15 kV – w południowo-wschodniej części analizowanego obszaru ma postać napowietrzną, a w północno-wschodniej została skablowana.

W chwili obecnej jedynie działka o nr ewid. 49/2 posiada dostęp do sieci wodociągowej o kanalizacji sanitarnej. Nie mniej jednak położenie analizowanego terenu daje możliwość wyposażenia go w podstawowe media, które zostały ułożone w pasie drogi powiatowej nr 4327P oraz po wschodniej stronie drogi krajowej nr 12.

Charakterystyka sąsiedztwa

Teren objęty projektem planu stanowi fragment obrębu Kuchary. Generalnie sąsiedztwo stanowią tereny otwarte pozostające w rolniczym i leśnym użytkowaniu oraz tereny zurbanizowane.

Sąsiedztwo od północy i północnego-zachodu stanowi rozległy kompleks leśny (uroczysko Jedlec), a od południowego-zachodu i wschodu – tereny pozostające w rolniczym użytkowaniu (pola uprawne). Za północno-wschodnią i południowo-wschodnią granicą występują tereny zurbanizowane – głównie zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna.

Warto zwrócić uwagę, iż w kierunku północno-wschodnim rozlokowała się funkcja produkcyjno-magazynowa, która stanowi punkt odniesienia dla kontynuacji tej funkcji w obrębie analizowanego obszaru. Jest to uwarunkowane m.in. położeniem w bezpośrednim sąsiedztwie ciągu komunikacyjnego rangi krajowej (droga krajowa nr 12).

2.3 Potencjalne dalsze zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Jednym z zadań planów miejscowych jest zaprojektowanie przestrzeni, w której zachowane są walory przyrodnicze i krajobrazowe danego obszaru przy jednoczesnym stworzeniu jak najdogodniejszych warunków bytowania zamieszkującej go ludności. Obecnie znacząca część analizowanego obszaru pozostaje w przyrodniczym (rolniczym) użytkowaniu.

W przypadku braku realizacji projektu planu, środowisko nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie poddawane działaniu zarówno procesów naturalnych jak i antropogenicznych.

Ze względu na prywatną własność działek należy się liczyć z presją realizacji zamierzeń inwestycyjnych, także i tych mogących stanowić znaczne obciążenie dla środowiska. Dlatego też analizowany teren bez względu na realizację projektu mpzp ulegnie częściowym zmianom w zakresie kubaturowym, co ilustruje chociażby fot. nr 2.

Dla analizowanego obszaru nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który już w przeszłości przeznaczyłby go do urbanizacji. Zatem kształtowanie nowej zabudowy i wszelkich procesów inwestycyjnych odbywałyby się w trybie wydawanych decyzji administracyjnych, a więc z ograniczonymi możliwościami przeprowadzenia wieloaspektowych analiz przestrzennych, co może powodować, iż nowe obiekty nie będą w pełni spójne z otoczeniem. Będą wydawane pozwolenia na budowę w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nakładają na inwestora znacznie mniejszy zakres warunków do spełnienia niż czynią to ustalenia planu miejscowego. Ponadto decyzje o warunkach zabudowy ustalają sposób zagospodarowania dla każdej działki osobno, co powoduje zainwestowanie w sposób nieskoordynowany i zagrażający poprzez jednostkowe, a nie kompleksowe rozwiązania ładu przestrzennego. Wprowadzają bałagan przestrzenny oraz zagrażają walorom przyrodniczym i krajobrazowym.

Presja inwestycyjna w sytuacji braków planów miejscowych może wywołać (wobec braku dostatecznie silnych podstaw prawnych do eliminacji zagospodarowania niekorzystnego) pojawienie się obiektów dysharmonijnych, jak również zachwianie proporcji między terenami zielonymi a zabudową (między powierzchnią biologicznie czynną a powierzchnią zabudowy).

Realizacja projektowanego dokumentu jest wynikiem potrzeb inwestycyjnych, co potwierdza fakt, iż analizowany teren już w chwili obecnej jest rozpatrywany jako miejsce:

- budowy zakładu produkcyjno-magazynowego z towarzyszącym dostosowaniem infrastruktury na działce o nr ewid. 49/2 (decyzja z dnia 8 września 2014 r. (znak RG-OŚ.6220.10.5.2014) orzekająca realizację przedsięwzięcia i stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz zatwierdzająca warunki realizacji przedsięwzięcia);
- budowy zakładu produkcyjnego z zapleczem magazynowym na działce o nr ewid. 51/9 (decyzja z dnia 18 maja 2015 r. (znak RG-OŚ.6220.4.5.2015) orzekająca realizację przedsięwzięcia i stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz zatwierdzająca warunki realizacji przedsięwzięcia).

Opracowywany projekt planu jednocześnie zniweluje, bądź ograniczy negatywne skutki nieuchronnego procesu przekształcania terenów rolniczych, szczególnie cechujące się atrakcyjnym położeniem komunikacyjnym oraz jest zgodny ze Studium..., które przeznacza obszar rozważań do urbanizacji.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Stan poszczególnych komponentów środowiska miejscowości Kuchary należy uznać za zadowalający. Za stan powietrza atmosferycznego w skali lokalnej odpowiedzialny jest: ważny ciąg komunikacyjny (droga krajowa nr 12) będący źródłem emisji komunikacyjnej, istniejąca zwarta zabudowa będąca źródłem emisji powierzchniowej oraz emisja z terenów rolniczych. Nie są to jednak źródła o dużej uciążliwości.

Charakter obszaru objętego projektem planu powoduje, że obecnie brak jest zasadniczych problemów w zakresie środowiska przyrodniczego. W znaczącym stopniu jest to teren użytkowany rolniczo. Obecna sytuacja ulegnie jednak zmianie, bowiem w północno-wschodniej części na działce o nr ewid. 49/2 wznoszony jest obiekt produkcyjno-magazynowy.

Rolniczy charakter obszaru powoduje, iż ma miejsce podnoszenie stężenia związków azotu i fosforu w glebie w wyniku zabiegów związanych z podnoszeniem żyzności gleb (stosowanie nawozów, środków ochrony roślin). W konsekwencji stanowi to zagrożenie dla wód podziemnych.

Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 12 lipca 2012 r.²² w regionie wodnym Warty w granicach województwa wielkopolskiego zostały określone wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszary szczególnie narażone (OSN), z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód powierzchniowych należy ograniczyć. W granicach wyznaczonych OSN znalazła się również część gminy Gołuchów. Leży ona bowiem w zlewni Giszki, Trzemnej (Ciemnej), Lipówki i Ołoboku, których jednolite części wód powierzchniowych zostały określone jako wrażliwe na zanieczyszczanie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Monitoring jakości wód podziemnych w 2015 r. wykazał, iż wody w obrębie zlewni Giszki, Lipówki, Ołoboku i Trzemnej (Ciemnej) są zanieczyszczone azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. W punkcie pomiarowo-kontrolnym w Kucharkach²³ wartość średniorocznych azotanów w wodach podziemnych była powyżej 50 mg NO₃/l (pobór wody przeprowadzano czterokrotnie w roku).²⁴ Stan wód nie ulega zatem poprawie, bowiem zanieczyszczenia wód podziemnych azotanami stwierdzono już w poprzednich okresach badawczych (w 2014 r. był na poziomie 59,90 mg NO₃/l).²⁵

Miejscowość Kuchary, w tym analizowany leży w zasięgu wyznaczonego obszaru szczególnie narażonego (OSN) w obrębie zlewni Giszki, Lipówki, Ołoboku i Trzemnej (Ciemnej).

Brak zainwestowania w granicach analizowanego obszaru powoduje, iż brak zagrożenia dla wód podziemnych i ziemi ze strony ścieków odprowadzania w systemach kanalizacji indywidualnej (ścieki

²² Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2012 r., poz. 3143

²³ Miejscowość Kucharki oddalona jest około 3,5 km na zachód od granic analizowanego obszaru

²⁴ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015”, 2016, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

²⁵ Na podstawie „Informacji o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2014”, 2015, WIOŚ w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, Kalisz

odprowadzane do zbiorników typu szambo okresowo usuwane przez firmy prowadzące usługi asenizacyjne lub we własnym zakresie). Największe zagrożenie stanowią ścieki z opróżniania szamb lub przesiąki z nieszczelnych szamb do ziemi oraz niekontrolowany wywóz nieczystości.

Czynnikiem powodującym degradację płytkich wód przypowierzchniowych mogą być także tzw. „dzikie” wykorzystywanie studni kopanych na szamba, nieczynne lub niewłaściwie zabezpieczone studnie wiercone.

Brak zwartego zainwestowania (jedynie jeden obiekt produkcyjno-magazynowego – obecnie w trakcie realizacji) w granicach analizowanego obszaru oraz sąsiedztwo w postaci terenów otwartych (rolnicze i leśne użytkowanie z punktową zabudową) powoduje, że nie ma tu uciążliwości w zakresie zanieczyszczenia powietrza w postaci tzw. „niskich emisji” pochodzących ze spalania paliw stałych, głównie węgla, na potrzeby grzewcze budynków.

W bardzo dużym stopniu na stan sanitarny analizowanego obszaru wpływa jego położenie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 12 powiązanej poprzez skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4327P (północno-wschodnie sąsiedztwo analizowanego obszaru). Ranga sąsiedniego ciągu komunikacyjnego – droga krajowa powoduje, iż emisje komunikacyjne mają znaczący wpływ na jakość powietrza analizowanego obszaru – znaczny udział w emisjach dwutlenku siarki i azotu, tlenku węgla, lotnych związków organicznych, pyłów zawieszonych, ołowiu. Drogę krajową nr 12 cechuje bowiem bardzo duże obciążenie ruchem, w tym tranzytowym. Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2015 r. na drodze krajowej nr 12 na odcinku Pleszew – Kalisz w 2015 r. wg pomiaru przez GDDKiA wynosiło 10 120 pojazdów silnikowych na dobę²⁶ z czego samochody osobowe stanowiły 69%, a samochody ciężarowe 29%, pozostałe 2% to autobusy, motocykle i ciągniki. Warto podkreślić, iż znaczenie w emisji jak i w imisji z roku na rok coraz większe, zatem obecnie można przewidywać znacznie większą liczbę pojazdów na dobę. Emisja komunikacyjna jest szczególnie istotna ze względu na niskie źródło emisji. Największe zagrożenie stanowi dla obszarów położonych bezpośrednio w sąsiedztwie dróg.

Źródłem uciążliwości w zakresie zanieczyszczenia powietrza na omawianym terenie są również emisje pochodzące z rolnictwa – emisje amoniaku, kompostowanie, emisja produktów rozkładu materii organicznej, zanieczyszczenia powstające podczas użytkowania pojazdów i maszyn rolniczych, rozpylane pestycydy i cząstki nawozów sztucznych. Sąsiadująca z analizowanym obszarem zabudowa zagrodowa jest potencjalnym źródłem uciążliwości zapachowej (emisja do powietrza zanieczyszczeń odorowych).

Wg monitoringu zanieczyszczeń powietrza przeprowadzanego na terenie województwa wielkopolskiego w 2015 r. na terenie gminy Gołuchów nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń gazowych takich jak: SO₂, NO₂, CO, benzen, O₃ (poziom docelowy); zanieczyszczeń pyłowych takich jak stężenie średnie dla roku dla pyłu PM₁₀; oraz zawartości metali (tj. ołów, arsen, kadm, nikiel) w pyłe PM₁₀ i benzenu. Przekroczenie stwierdzono dla poziomu celu długoterminowego O₃, stężenia średniego dla roku dla pyłu PM_{2,5}, 24-godzinne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i zawartego w nim benzo(a)pirenu.²⁷

Ze względu na powszechność występowania, znaczny zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne. Przebiegająca wzdłuż wschodniej granicy analizowanego obszaru droga krajowa nr 12 stanowi bardzo dużą uciążliwość akustyczną. Istniejąca zieleń wysoka wzdłuż niej (wizja terenowa styczeń 2016 r.) jest punktowa i jednowarstwowa i nie może w pełni ochronić przed emitowanym hałasem drogowym.

Na terenie powiatu pleszewskiego (w tym gmina Gołuchów) w 2015 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego.²⁸ Nie mniej jednak

²⁶ Dla porównania średni dobowy ruch pojazdów w 2010 r. wynosił 8902 pojazdów silnikowych na dobę

²⁷ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015”, 2016, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań oraz z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015”, 2016, WIOŚ w Poznaniu.

²⁸ Zgodnie z „Informacją o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2014”, 2015, WIOŚ w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, Kalisz

w ramach badań monitoringowych, w 2012 r. były prowadzone pomiary hałasu komunikacyjnego w otoczeniu drogi krajowej nr 12 w miejscowości Kościelna Wieś (ul. Kaliska 2). Uzyskane wyniki wykazały przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, zarówno w porze dziennej jak i nocnej, w związku z tym w 2012 r. dla drogi krajowej nr 12 (w tym dla odcinka Pleszew – Kalisz) została sporządzona mapa akustyczna (brak jednak programu ochrony przed hałasem). Drogi powiatowe i gminne nie były objęte pomiarem poziomu hałasu²⁹.

Wzdłuż tras drogowych, szczególnie o bardzo dużym natężeniu ruchu ma miejsce zanieczyszczanie pokrywy glebowej metalami ciężkimi (głównie ołowiem), a w konsekwencji wód podziemnych. Zagrożenie stanowią również tereny zainwestowane (gleby ulegają zanieczyszczeniom poprzez skażenie toksyczne i zakwaszenie). Na terenie powiatu pleszewskiego (w tym gmina Gołuchów) brak jest punktów pomiarowo-kontrolnych wyznaczonych w ramach monitoringu jakości gleby i ziemi.³⁰

W wyniku realizacji w północno-wschodniej części obiektu produkcyjno-magazynowego część pokrywy glebowej uległa zniszczeniu. W wyniku prowadzenia prac ziemnych doszło do przemieszania poziomów genetycznych gleb, czy nawet usunięcia poziomu próchnicznego. Modyfikacje głównie dotyczą: struktury gleby, zawartości próchnicy, odczynu, składu mechanicznego i chemicznego, właściwości fizycznych; ponadto stosowanie środków ochrony roślin w gospodarce rolnej może przyczynić się do zmiany składu chemicznego gleby, a niewłaściwa mechanizacja rolnictwa (stosowanie ciężkiego sprzętu) powoduje ugniatanie gleby, niszczenie struktury, zmiany porowatości, zaskorupienie powierzchni gleby czy zahamowanie wymiany gazowej.

Obiektem mogącym stanowić zagrożenie dla środowiska jest napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15kV będąca sztucznym liniowym źródłem emisji pól elektromagnetycznych. Na terenie gminy Gołuchów znajduje się punkt pomiaru natężenia pola elektromagnetycznego, który mieści się w Gołuchowie przy ulicy 23-go stycznia 11; przeprowadzone w latach 2011-2015 r. serie pomiarów nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości natężenia PEM w w/w punkcie pomiarowym.³¹

4. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko

4.1 Cele ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

W projekcie planu przyjęto ustalenia z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania środowiska miejscowości i jej zrównoważony rozwój. Dla terenów przeznaczonych do zainwestowania w postaci zabudowy produkcyjnej, usługowej, składów i magazynów (teren 1PU i 2PU) projekt planu ustala:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w aktualnych przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej w tym przesyłowej;
- 2) zakaz budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych - zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku;
- 3) nakaz ochrony istniejących zadrzewień śródpolnych, nie kolidujących z zamierzeniem inwestycyjnym;
- 4) zakaz wprowadzania nie oczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do ziemi oraz

²⁹ Zgodnie z „Informacją o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2012”, 2013, WIOŚ w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, Kalisz

³⁰ Zgodnie z „Informacją o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2014”, 2015, WIOŚ w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, Kalisz

³¹ Ibidem

tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki;

- 5) nakaz zagospodarowania powierzchni działki budowlanej w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości oraz drogi przed spływem wód opadowych i roztopowych;
- 6) zakaz podwyższania terenu, poprzez nawiezenie gruntu, gruzu i tym podobne;
- 7) ustala minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w wielkości 20% powierzchni działki budowlanej;
- 8) nakaz ogrzewanie pomieszczeń gazem, olejem niskosiarkowym lub innymi paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin, w tym stałymi, których stosowanie jest zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska;
- 9) dopuszcza możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca, wód geotermalnych i inną, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto projekt planu w obrębie terenu 1PU wzdłuż południowo-wschodniej i wschodniej granicy opracowania nakazuje realizację strefy zieleni izolacyjnej o szerokości 6,0 m (wschód) i 10 m (południowo-wschód) (łącznie będzie ona stanowić ok. 1,8% terenu badań). Ma to na celu zmniejszenie uciążliwości projektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych dla terenów sąsiednich.

Projekt planu podkreśla, że analizowany obszar położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej”.

W zakresie wyposażenia przedmiotowego obszaru w infrastrukturę techniczną projekt planu nakazuje stosowanie indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego. Propaguje powszechne stosowanie paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin oraz dopuszcza możliwość zaopatrzenia w ciepło energią pozyskiwaną ze źródeł odnawialnych. Powstające ścieki należy obowiązkowo odprowadzać w systemie projektowanej gminnej sieci kanalizacyjnej. Konieczne jest również podczyszczanie powstających ścieków przemysłowych przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych. Nie dopuszcza rozwiązań indywidualnych w postaci zbiorników bezodpływowych jako rozwiązań tymczasowych. Realizacja powyższych zapisów projektu planu korzystnie wpłynie na stan powietrza oraz stosunki gruntowo-wodne analizowanego obszaru.

W zakresie gospodarki odpadami nakazuje postępowanie z odpadami, w tym z niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Na znaczącej powierzchni analizowanego obszaru (aż 93,5%) występują obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych (*Prawo wodne*) – urządzenia melioracji wodnych szczegółowych figurujące w ewidencji WZMiUW (drenowania) będące w powiązaniu z rowami melioracyjnymi R-B8 i R-B13 przebiegającymi poza analizowanym obszarem. Projekt planu określa zasady ich ochrony:

- 1) obowiązek ochrony istniejących urządzeń drenarskich, a w przypadku ich uszkodzenia – obowiązek ich odtworzenia zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) obowiązek rozwiązania ewentualnych kolizji z istniejącym drenażem w sposób zapewniający jego dalsze prawidłowe funkcjonowanie – zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów odrębnych.

4.2 Opis projektowanego zagospodarowania

W projekcie planu miejscowego składającego się z części opisowej (tekst planu – uchwały Rady Gminy) oraz graficznej (rysunku planu w skali 1:1000) określono:

- przeznaczenia terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;

- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:
 - ✓ maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
 - ✓ minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
 - ✓ gabaryty obiektów w tym maksymalną wysokość zabudowy,
 - ✓ minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową,
 - ✓ linie zabudowy;
- zasady scalania i podziału nieruchomości oraz minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- granice i zasady zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych;
- zasady obsługi w zakresie komunikacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacyjnych;
- zasady obsługi w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz rozbudowy i budowy systemów infrastrukturalnych;
- stawki procentowe, na podstawie, których ustala się opłatę za wzrost wartości nieruchomości spowodowany uchwaleniem niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie ustala:

- zasad kształtowania krajobrazu, w tym również krajobrazów kulturowych;
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym i planie zagospodarowania przestrzennego województwa;
- granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- granic obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.

Projekt planu wyodrębnia tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania przestrzennego wyznaczone liniami rozgraniczającymi, oznaczone na rysunku planu symbolami, dla których ustala się następujące przeznaczenie terenu:

- tereny zabudowy produkcyjnej, usługowej, składów i magazynów, z dopuszczalnym przeznaczeniem uzupełniającym w postaci: budynków administracyjno – biurowych; budynków towarzyszących dla zapewnienia ochrony obiektów o przeznaczeniu podstawowym (portiernia, budka ochroniarza); budynków gospodarczych; garaży; obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej - oznaczone na rysunku projektu planu symbolami **1PU i 2PU**;
- tereny dróg publicznych, stanowiące ich poszerzenia leżące w obszarze projektu planu:
 - ✓ głównej ruchu przyspieszonego - oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **KDGp**,
 - ✓ dojazdowych - oznaczone na rysunku projektu planu symbolami **1KDD i 2KDD**;
- tereny dróg wewnętrznych - oznaczone na rysunku projektu planu symbolami **1KDW i 2KDW** – nowoprojektowane drogi zakończone placem do zawracania.

Projekt planu znacznie poszerza istniejącą strefę urbanizacji. Do zainwestowania w postaci zabudowy produkcyjnej, usługowej, składów i magazynów przeznacza niemalże cały analizowany obszar. Zaledwie ok. 3,5% przeznacza pod komunikację publiczną i wewnętrzną.

Dla terenów, w obrębie których dopuszczono możliwość zabudowy – tereny 1PU i 2PU, projekt planu określił:

- przeznaczenie terenu – podstawowe i dopuszczalne przeznaczenie uzupełniające;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady scalania i podziału oraz podziałów nieruchomości – projekt planu określa warunki dokonania podziału działki, tj.: minimalną powierzchnię i szerokość frontu nowo wydzielonej działki budowlanej, przebieg nowych granic podziału oraz zasady obsługi komunikacyjnej;³²
- zasady zagospodarowania obiektów i obszarów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów (w tym *Prawo wodne*) (punkt 4.1 Prognozy);
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu (pkt. 4.1. Prognozy);
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu;
- zasady obsługi komunikacyjnej i wskaźniki dotyczące miejsc postojowych – ustala obsługę komunikacyjną z dróg publicznych wewnętrznych oraz indywidualnie dla każdego przeznaczenia określa wskaźnik dotyczący miejsc postojowych.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu projekt planu ustala, iż planowane inwestycje o wysokości równej lub wyższej niż 50,0 m podlegają uprzednim zgłoszeniom w myśl przepisów odrębnych.

Ponadto projekt planu zawiera wytyczne dla zagospodarowania terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie liniowych sieci infrastruktury technicznej, tj.:

- istniejącej linii radiowej przebiegającej tuż za północno-wschodnią granicą analizowanego obszaru – wyznacza strefę ochronną po 250 m na stronę, w obrębie której planowane inwestycje o wysokości równej lub wyższej niż 12,0 m wymagają uzgodnienia zgodnie z przepisami odrębnymi;
- istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych niskiego napięcia 0,4 kV i średniego napięcia 15kV – wskazuje strefy ochronne o szerokości odpowiednio 7,0 m (po 3,5 m na stronę od osi linii 0,4kV) i 12,0 m (po 6,0 m na stronę od osi linii 15kV); w ich obrębie dopuszcza możliwość realizacji zabudowy, nasadzeń roślinnych i wykonywania robót budowlanych wyłącznie z zachowaniem przepisów odrębnych, w tym z dziedziny dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy;
- istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 200 – akcentuje, iż obowiązuje strefa kontrolowana o szerokości 50,0 m (po 25,0 m na stronę od jego osi), w obrębie której zabudowa i zagospodarowanie terenu podlega ograniczeniom wynikającym z przepisów odrębnych obowiązujących w tym zakresie; projekt planu wskazuje, iż szerokość strefy może ulec zmianie po wykonaniu odpowiednich badań technicznych określających stan sieci – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- gazociągu średniego ciśnienia PR Dz 180 – akcentuje, iż wzdłuż jego przebiegu obowiązuje strefa kontrolowana o szerokości 1,0 m (po 0,5 m od jego osi na stronę), której sposób zagospodarowania regulują przepisy odrębne (Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 roku *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2013 r., poz. 640));
- istniejącego rurociągu paliwowego dalekosieźnego – wyznacza strefę bezpieczeństwa o szerokości 32,0 m (po 16,0 m na stronę od jego osi), w obrębie której zabudowa i zagospodarowanie terenu podlega ograniczeniom wynikającym z przepisów odrębnych (rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 roku *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosieźne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1853)).

³² Ustalenia projektu planu nie dotyczą przypadku: wydzielenia działki pod obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, drogę wewnętrzną; na powiększenie sąsiedniej działki budowlanej; w celu regulowania stanów prawnych nieruchomości.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego projekt planu określa nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z rysunkiem projektu planu, które nie obowiązują w przypadku realizacji budynków towarzyszących służących zapewnieniu ochrony. Określa sposób lokalizacji budynków o przeznaczeniu uzupełniającym - mogą one być realizowane jako samodzielne obiekty budowlane oraz w wydzielonych pomieszczeniach w budynkach o przeznaczeniu podstawowym.

Ponadto projekt planu nakazuje realizację strefy zieleni izolacyjnej o szerokości 6,0 m i 10,0 m.

W celu zapewnienia ładu przestrzennego, określone zostały zasady (parametry i wskaźniki) kształtujące bryłę budynku oraz wskaźniki zagospodarowania terenu. Projekt planu ustala maksymalne wysokości dla nowo projektowanych budynków o przeznaczeniu podstawowym i uzupełniającym. W budynkach produkcyjnych i magazynowo-składowych projekt planu dopuszcza możliwość realizacji obiektów wieżowych i części budynku, które muszą być wyższe ze względu na technologię produkcji lub składowania.

Projekt planu określa kąt nachylenia oraz liczbę połaci dachowych. Nie zezwala na stosowanie jaskrawych kolorów w elewacjach budynków, a nakazuje stosowanie kolorów w odcieniach szarości, niebieskiego i zielonego, z dopuszczeniem kolorów zgodnych ze standardami kolorystycznymi przyjętymi w znakach firmowych inwestora.

Ponadto projekt planu dopuszcza możliwość zachowania istniejącej zabudowy z możliwością jej rozbudowy i nadbudowy.

W zakresie zagospodarowania terenów przeznaczonych do zabudowy projekt planu ustala wskaźniki zagospodarowania działek tj. minimalną i maksymalną intensywność zabudowy oraz maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej w powierzchni działki budowlanej.

W zakresie obsługi komunikacyjnej analizowanego terenu projekt planu ustala system komunikacyjny, który tworzą:

- drogi publiczne – główna ruchu przyspieszonego i dwie dojazdowe – dla drogi KDGP i 1KDD projekt planu wyznacza pasy terenów pod ich poszerzenie do wymiarów zgodnych z przepisami odrębnymi, droga 2KDD jest drogą idącą śladem istniejącej drogi gminnej oraz będącej zjazdem z drogi krajowej nr 12;
- drogi wewnętrzne wyznaczone w projekcie planu o szerokości w liniach rozgraniczających 10,0 m zakończone placem do zawracania.

Na terenach w obrębie linii rozgraniczających dróg publicznych KDGP i KDD, zgodnie z ustaleniami projektu planu obowiązują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu wynikające z przepisów odrębnych z zakresu dróg publicznych.

Projekt planu ustala obowiązek zagospodarowania i urządzenia powierzchni terenu przestrzeni ogólnodostępnych w sposób umożliwiający bezkolizyjne poruszanie się po nich osobom niepełnosprawnym.

Projekt planu ustala zaopatrzenie terenów w media techniczne poprzez istniejący, rozbudowywany i projektowany system uzbrojenia, na warunkach określonych poprzez właściwego dla danej sieci (systemu) zarządcę. Zawiera szczegółowe ustalenia w zakresie:

1) zaopatrzenia w wodę:

- a) obowiązek zaopatrzenia terenów w wodę z gminnej sieci wodociągowej, w oparciu o sieć istniejącą i projektowaną rozbudowę sieci wodociągowej stosownie do potrzeb lokalnych – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- b) obowiązek uwzględnienia, przy rozbudowie i budowie wodociągów, wymagań z dziedziny przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, w szczególności dotyczących lokalizacji hydrantów oraz przygotowania awaryjnych ujęć wody do wykorzystania w sytuacjach szczególnych;
- c) w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej dopuszcza możliwość uzupełnienia zapotrzebowania na wodę z ujęć indywidualnych – zgodnie z przepisami odrębnymi;

- d) dopuszcza możliwość uzupełnienia zapotrzebowania na wodę do celów przeciwpożarowych ze źródeł lokalnych w tym z lokalnych zbiorników retencyjnych, w oparciu o przepisy odrębne.
- 2) odprowadzania ścieków przemysłowych:
- a) zakaz wprowadzania oczyszczonych i nieoczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych, do ziemi oraz utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów ściekowych;
 - b) obowiązek odprowadzania ścieków przemysłowych w systemie kanalizacji zbiorczej, poprzez projektowaną sieć kanalizacyjną i oczyszczanie ich w gminnej oczyszczalni ścieków;
 - c) obowiązek podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych na terenie zakładu produkcyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi warunki wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych i precyzującymi obowiązki dostawców ścieków przemysłowych.
- 3) odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
- a) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych przez infiltrację powierzchniową i podziemną: do ziemi – na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych, lokalnych zbiorników retencyjnych – z odprowadzeniem nadmiaru do rowów melioracyjnych; dopuszcza się inne rozwiązania zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska i prawa wodnego;
 - b) obowiązek instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych, manewrowych i parkingów – zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - c) obowiązek kształtowania powierzchni działek budowlanych w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości i drogi przed wpływem wód opadowych i roztopowych.
- 4) zaopatrzenia w energię elektryczną:
- a) ustala jako podstawowe źródła energii elektrycznej odbiorców w zabudowie produkcyjnej, usługowej, składów i magazynów ustala istniejącą i rozbudowywaną napowietrzno - kablową sieć średniego napięcia 15kV i niskiego napięcia 0,4kV;
 - b) dopuszcza możliwość przebudowy sieci elektroenergetycznej, która koliduje z planowanym zagospodarowaniem terenów na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
 - c) ustala lokalizowanie nowych stacji transformatorowych SN/nn w formie naziemnej, wewnętrznej lub nasłupowej poza liniami rozgraniczającymi ulic na wydzielonych działkach budowlanych o powierzchni nie większej niż 100m² z bezpośrednim dostępem do dróg publicznych;
 - d) w celu poprawienia bilansu zapotrzebowania analizowanego obszaru na energię elektryczną dopuszcza możliwość indywidualnego pozyskiwania energii elektrycznej, w tym ze źródeł odnawialnych – zgodnie z przepisami odrębnymi w tym z zakresu prawa energetycznego.
- 5) zaopatrzenia w gaz ziemny:
- a) do celów wytwarzania energii - z istniejącej sieci gazowej średniego i wysokiego ciśnienia;
 - b) rozbudowę sieci i urządzeń infrastruktury gazowej oraz przyłączy indywidualnych na warunkach określonych przepisach odrębnych.
- 6) zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej:
- a) zaopatrzenie w energię cieplną z lokalnych kotłowni wolnostojących lub wbudowanych w obiekty produkcyjne, składów i magazynów;
 - b) obowiązek stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego;
 - c) obowiązek stosowania paliw zapewniających wysoki stopień czystości spalin;
 - d) dopuszcza możliwość pozyskiwania energii oraz ciepłej wody użytkowej z odnawialnych źródeł energii na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
- 7) zaopatrzenia w sygnał telekomunikacyjny:

- a) utrzymanie istniejących sieci i urządzeń łączności i zaspokojenie potrzeb odbiorców w zakresie telekomunikacji, w tym łączności alarmowej – w oparciu o istniejącą infrastrukturę teletechniczną;
 - b) dopuszcza możliwość rozbudowy istniejącej sieci telekomunikacyjnej i teleinformatycznej;
 - c) realizację nowych obiektów z zakresu łączności, w tym łączności alarmowej – zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 8) gospodarki odpadami – obowiązek postępowania z opadami, w tym z niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

4.3 Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych projektu planu

Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Ustalenia planu respektują wymogi określone w przepisach ogólnych i szczegółowych z zakresu ochrony środowiska. Szczegółowy wykaz aktów prawnych uwzględnionych przy tworzeniu projektu planu zawiera p. 1.5 prognozy.

Projekt planu nie wyznacza obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, które podlegają ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Nie wyznacza również terenów górnictwa.

Z przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wynika potrzeba określenia w planie miejscowym, które z wyznaczonych projektem planu terenów podlegają ochronie akustycznej. Wyznaczony w projekcie planu teren do zabudowy nie należy, w myśl aktualnie obowiązującego prawa z zakresu ochrony środowiska, do terenów podlegających ochronie akustycznej. Wręcz przeciwnie, jest to teren zabudowy produkcyjnej, usługowej, składów i magazynów, który same może być źródłem uciążliwości dla sąsiednich terenów, w tym uciążliwości akustycznej.

W celu zminimalizowania ewentualnej uciążliwości projektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych dla terenów sąsiednich, w tym dla funkcji chronionych akustycznie (istniejącej zabudowy zagrodowej – bezpośrednie sąsiedztwo od południowo-wschodu), projekt planu w obrębie terenu 1PU wzdłuż południowo-wschodniej i wschodniej granicy opracowania nakazuje realizację strefy zieleni izolacyjnej o szerokości 6 m (wschód) i 10 m (południowo-wschód) (łącznie będzie ona stanowić ok. 1,8% terenu badań). Jest to jedna z form ochrony przed hałasem i ma ona w naturalny sposób oddzielać funkcje terenów.

Projekt planu nie określa zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, bowiem brak jest tych obiektów w zasięgu analizowanego obszaru.

Ochrona na podstawie odrębnych przepisów

Projekt planu uwzględnia tereny podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

Projekt planu akcentuje, iż cały obszar objęty uchwałą położony jest w granicach obszarowej formy ochrony przyrody w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2015 r., poz. 2134 ze zmianami), tj. w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu (OCHK) „Dolina rzeki Ciemnej” powołanego uchwałą Nr 111/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kaliszu z dnia 27 kwietnia 1990 r. *w sprawie ustalenia obszaru krajobrazu chronionego „Dolina rzeki Ciemnej” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru* (Dz. U. Woj. Kaliskiego z 1990 r., Nr 18, poz. 167).

Uchwała powołująca obszar chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej” utraciła jednak swoją moc prawną na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. *o zmianie ustawy o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21), przy jednoczesnym utrzymaniu ustanowionej formy ochrony przyrody - obszaru chronionego krajobrazu (art. 7 ww. ustawy i art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. Nr 92, poz. 880 ze zm.)).

Oznacza to tyle, iż istnieje forma ochrony przyrody, ale nie obowiązują żadne zasady gospodarowania w jego obrębie (w tym zakazy i nakazy). Dlatego też projekt planu wyznacza jedynie granice Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej” nie określając już jego zasad zagospodarowania.

Nie mniej jednak analizując ustalenia projektu planu, warto zauważyć, iż w części wpisują się one w zakazy, ograniczenia, nakazy i zalecenia przyjęte uchwałą Nr 111/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kaliszu z dnia 27 kwietnia 1990 r.

W zapisach projektu planu znajduje swoje odzwierciedlenie zakaz lokalizowania zakładów wodochłonnych i uciążliwych dla środowiska. Nie zezwala on bowiem na lokalizowanie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w aktualnych przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska.

Przyjęte podstawowe i dopuszczalne uzupełniające przeznaczenie terenu uwzględnia również ograniczenia z zakresu eksploatacji na skalę przemysłową surowców mineralnych i wód oraz w eksploatacji lasów o wyższych wartościach przyrodniczych i lasów o dużych walorach rekreacyjnych. Realizacja projektu planu nie przewiduje eksploatacji surowców mineralnych oraz wyłączenia z produkcji leśnej gruntów leśnych, bowiem brak ich w granicach analizowanego obszaru. Eksploatacja wód podziemnych z ujęć indywidualnych będzie się odbywać jedynie w celu uzupełnienia zapotrzebowania na wodę oraz w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej. Jako podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę ustala gminą sieć wodociągową. Zatem realizacja ustaleń projektu planu nie powinna skutkować skumulowanym znaczącym oddziaływaniem na zasoby ilościowe wód podziemnych.

Zapisy projektu planu wpisują się również w nakaz uregulowania gospodarki wodno-ściekowej, bowiem mają one wymiar raczej pro-środowiskowy i przyczynią się w przyszłości do poprawy stanu istniejącego. Powstające ścieki należy obowiązkowo odprowadzać jedynie w systemie projektowanej gminnej sieci kanalizacyjnej z jednoczesnym obowiązkiem podczyszczania powstających ścieków przemysłowych przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych. Rozwiązania indywidualne w postaci zbiorników bezodpływowych nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe. Nie wolno również wprowadzać nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych i do ziemi oraz utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów ściekowych.

Wart uwagi jest fakt, iż ustalenia projektu planu chronią istniejące zadrzewienia śródpolne, nie kolidujące z zamierzeniem inwestycyjnym, co wczytuje się w zalecenie uchwały Nr 111/90 z dnia 27 kwietnia 1990 r. dotyczące ochrony zadrzewień śródpolnych.

Zapisy projektu planu nie uwzględniają zaleceń z zakresu utrzymania dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu, a wręcz są z nią niezgodne. Nie mniej jednak należy podkreślić, iż już w chwili obecnej analizowany obszar jest rozpatrywany jako miejsce przyszłych inwestycji produkcyjnych (dwie decyzje orzekające realizację przedsięwzięcia i stwierdzające brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz zatwierdzająca warunki realizacji przedsięwzięcia), co wynika z jego atrakcyjnego położenia komunikacyjnego przy drodze krajowej nr 12. Analizowany projekt planu jest zaś gwarancją, iż urbanizacja będzie następowała w sposób planowy i racjonalny.

Ustalenia dotyczące: popierania rolnictwa ekologicznego, stosowania biologicznych sposobów przeciwdziałania erozji glebo oraz wzmożenia ostrożności w lokalizowaniu wszystkich dużych inwestycji gospodarczych (w tym zakładów przemysłowych) są poza ustaleniami analizowanego projektu planu.

Główne wątpliwości budzi brak w projekcie planu zapisów odnoszących się do przestrzegania w budownictwie zasad ochrony krajobrazu. Ustalenia uchwały w tym zakresie dotyczą wprowadzenia zakazu stosowania jaskrawych kolorów w elewacjach budynków oraz wprowadzenie obowiązku stosowania kolorystyki w odcieniach szarości, niebieskiego i zielonego. Nie mniej jednak dopuszcza kolory zgodne ze standardami kolorystycznymi przyjętymi w znakach firmowych inwestora, które mogą znacząco wpłynąć na odbiór przestrzeni, szczególnie na tle wielkopowierzchniowego kompleksu leśnego rozciągającego się za północną granicą analizowanego obszaru. Ponadto sama realizacja projektu planu będzie wiązała się ze znaczną zmianą krajobrazu – pojawi się przede wszystkim wielko powierzchniowa i wysoka (16-metrowa) zabudowa produkcyjna, magazynowa, składowa i usługowa, która znacząco wpłynie na odbiór przestrzeni. Dlatego też wskazane jest uszczegółowienie zapisów z zakresu dopuszczanej kolorystyki, m.in.

wprowadzenie obowiązku stosowania kolorystyki neutralnej i pastelowej, która nie powoduje nieuzasadnionej ekspozycji w krajobrazie.

Analizowany obszar nie leży w obrębie obszaru NATURA 2000. Jego położenie względem NATURY 2000 przedstawia rys. 3 i 4.

Istotnym elementem ustaleń projektu planu są zapisy z zakresu zagospodarowania obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, ze względu na znajdujące się na terenie opracowania istniejące urządzenia melioracji wodnych (drenowania) figurujące w ewidencji WZMiUW.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu istniejące urządzenia drenarskie podlegają obowiązkowo ochronie, wręcz z obowiązkiem ich odtworzenia w przypadku ich uszkodzenia. Ewentualne kolizje z istniejącym drenażem należy rozwiązać w sposób zapewniający jego dalsze prawidłowe funkcjonowanie,

W celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ludzi projekt planu ustala szczególne warunki zagospodarowania i ograniczenia w użytkowaniu terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie przesyłowych sieci infrastruktury technicznej, tj. istniejącej linii radiowej, istniejących linii elektroenergetycznych niskiego i średniego napięcia, istniejącego gazociągu wysokiego i średniego ciśnienia, istniejącego rurociągu paliwowego dalekosiężnego. Indywidualnie dla każdej sieci wyznacza maksymalne strefy bezpieczeństwa lub ochronne, dla których określa zasady zabudowy i zagospodarowania.

Ochrona różnorodności biologicznej

Obszar objęty opracowaniem należy do terenów zainwestowanych w nieznacznym stopniu. Zamierzenia inwestycyjne mają miejsce jedynie w północnej części analizowanego obszaru (działka nr ewid. 49/2) – realizacja wielko-powierzchniowego budynku o funkcji produkcyjno-magazynowej.

Znaczna powierzchnia analizowanego obszaru pozostaje nadal aktywna przyrodniczo, nie mniej jednak występujące w jego obrębie zbiorowiska roślinne mają charakter antropogeniczny. Reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych (pola uprawne). Zieleń wysoką reprezentuje jedynie grupy i pojedyncze drzewa rosnące w pasie drogowym drogi krajowej nr 12 i na południowych krańcach analizowanego obszaru przy ziemnej drodze gminnej. Grupą wykazującą silną ekspansję są przede wszystkim rośliny synantropijne tj. związane działalnością człowieka.

Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru objętego opracowaniem generalnie stanowią tereny otwarte pozostające w rolniczym i leśnym użytkowaniu oraz tereny zurbanizowane (głównie zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna, a w kierunku północno-wschodnim - funkcja produkcyjno-magazynowa).

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi przekształcenie całej powierzchni analizowanego obszaru, w znacznym stopniu dotychczas aktywnej przyrodniczo, w tereny zabudowane i zainwestowane. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie zatem znacznemu zmniejszeniu. Istotne jest zatem pozostawienie jak największej powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo. Realizacji tego założenia służą zapisy projektu planu określające minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnych wskazany do zachowania. Projekt planu dla terenów przeznaczonych pod zabudowę – teren 1PU i 2PU ustalił minimalną wartość powierzchni biologicznie czynnej na poziomie **20%** powierzchni działki budowlanej. Oznacza to, że zieleń może być realizowana jako uzupełnienie zabudowy.

Projekt planu nie wyznacza terenów nie inwestycyjnych, wyłączonych z możliwości zabudowy. Jedynie wzdłuż wschodniej i południowo-wschodniej granicy opracowania (w obrębie terenu 1PU) nakazuje realizację strefy zieleni izolacyjnej wysokiej o szerokości odpowiednio 6m i 10 m.

Warto jednak zaznaczyć, iż obecna zieleń w obrębie analizowanego obszaru nie ma już charakteru zieleni naturalnej. W związku z działalnością antropogeniczną (zabudowa, zainwestowanie, pola uprawne) doszło do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego.

Projekt planu nie odnosi się do świata zwierzęcego, należy jednak założyć, iż w granicach obszaru objętego projektem planu rozwój świata zwierzęcego jest znacznie ograniczony.

Proporcja terenów o różnych formach użytkowania

Na obszarze objętym opracowaniem proporcje pomiędzy terenami aktywnymi biologicznie a zabudowanymi są bardzo korzystne dla terenów czynnych przyrodniczo.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne przyczynią się do przekształcenia niemalże całego analizowanego obszaru, dotychczas w znacznym stopniu aktywnego przyrodniczo, w tereny zainwestowane. Wszystkie tereny dotychczas czynne biologicznie staną się bowiem terenami zabudowanymi lub komunikacyjnymi. Ustalony przez projekt planu obowiązek zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej nie zrekompensuje tej utraconej powierzchni aktywnej biologicznie.

Na obszarze objętym opracowaniem można wyróżnić teren zabudowy oraz teren pod układ komunikacyjny. Brak jest terenów wyłączonych z zabudowy.

4.4 Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu wynikających z potrzeb ochrony środowiska

W projekcie planu dla terenów, w obrębie których może być lokalizowana zabudowa, określono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym: linie zabudowy, gabaryty obiektów (m.in. maksymalną wysokość budynku), minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, minimalną i maksymalną intensywność zabudowy mające na celu kształtowanie projektowanej zabudowy w sposób planowy i racjonalny.

Z punktu widzenia nowo planowanych inwestycji projekt planu na terenie przeznaczonym do urbanizacji - pod zabudowę produkcyjną, usługową, składów, magazynów zakazuje lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w aktualnych przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej, w tym przesyłowe. Dopuszcza jednak możliwość lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych.

Zgodnie z obowiązującym prawodawstwem kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, należy do zadań własnych gminy.³³ Zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego analizowany obszar został przeznaczony do docelowej urbanizacji. W zasadzie to władze gminy w ostateczności zdecydują jakie przedsięwzięcie, w tym znacząco czy potencjalnie znacząco oddziaływujące na środowisko w myśl przepisów odrębnych, pojawi się w obrębie terenu 1PU i 2PU oraz ostatecznie zostanie zrealizowane.

Ponadto należy podkreślić, iż obecny etap – projekt planu to jedynie wskazanie przeznaczenia terenu. Nie ma jeszcze miejsca przesądzenia, jaka konkretna inwestycja zostanie zrealizowana. Dlatego też na obecnym etapie nie możemy odnieść się do konkretnej inwestycji możliwej do pojawienia się w obrębie terenu 1PU i 2PU. Zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko analizy odnoszą się do zaproponowanych w projekcie planu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i zagospodarowania przestrzennego. Rozpatrują przede wszystkim zaproponowane przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania. Przy braku informacji, jakie konkretne przedsięwzięcie zostanie zrealizowane brak jest możliwości określenia pełnego oddziaływania na środowisko.

Warto również dodać, iż dopuszczone w projekcie planu przedsięwzięcia będą potrzebowały przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym ewentualnego sporządzenia

³³ Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016 poz. 778 ze zmianami)

raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz obowiązkowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dopiero na tym etapie będzie możliwość pełnej oceny na środowisko, bowiem będą informacje o konkretnych inwestycjach i o konkretnych rozwiązaniach technicznych.

Tutaj należy wskazać, iż w chwili obecnej dla dwóch działek w obrębie analizowanego obowiązującą decyzją orzekającą realizację przedsięwzięcia w postaci budowy zakładu produkcyjno-magazynowego oraz stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zatwierdzającą warunki realizacji przedsięwzięcia.

W związku z powyższym z uwagi na skalę powierzchni oraz funkcję zaproponowanych w projekcie planu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych można z dość dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, iż w przyszłości w granicach analizowanego obszaru mogą pojawić się następujące przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

- a) zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha (teren 1PU, 2PU);
- b) garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,2 ha (teren 1PU, 2PU).

Potwierdza to chociażby fakt, iż w chwili obecnej, w północno-wschodniej części analizowanego obszaru ma miejsce realizacja zamierzenia inwestycyjnego - realizacja wielko-powierzchniowego budynku o funkcji produkcyjno-magazynowej. Zatem zapisy projektu planu w zakresie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie naruszają istniejącego sposobu zagospodarowania.

Jednocześnie należy podkreślić, iż w obrębie terenu 1PU i 2PU projekt planu nie zezwala na lokalizację zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych - zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku.

W celu utrzymania odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowy a powierzchnią aktywną przyrodniczo projekt planu wprowadza obowiązek zachowania na terenach przeznaczonych pod zabudowę (teren 1PU i 2PU) minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej. Nie mniej jednak, ze względu na jego niską wartość – zaledwie 20% powierzchni działki budowlanej można przypuszczać, iż zapis ten, mimo że powinien nie zapobiegnie zbyt dużemu uszczelnieniu obszarów przeznaczonych do zainwestowania. Projekt planu nie wskazuje jakie formy zieleni są preferowane lub zalecane. Dla poprawy walorów krajobrazowych wskazane byłoby określenie udziału zieleni wysokiej w powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej. Warto jednak podkreślić, iż projekt planu wprowadza obowiązek ochrony istniejących zadrzewień śródpolnych, nie kolidujących z zamierzeniem inwestycyjnym.

W myśl przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wynika wszystkie wyznaczone w projekcie planu tereny nie należą do terenów podlegających ochronie akustycznej. Wręcz przeciwnie, same mogą być źródłem uciążliwości dla sąsiednich terenów, w tym uciążliwości akustycznej. Dlatego też projekt planu zawiera rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mające na celu zminimalizować ich ewentualną uciążliwość dla terenów sąsiednich, w tym dla istniejącej funkcji chronionej akustycznie (zabudowa zagrodowa – bezpośrednie sąsiedztwo od południowo-wschodu). Wzdłuż południowo-wschodniej granicy opracowania projekt planu nakazuje realizację strefy zieleni izolacyjnej o szerokości co najmniej 10 m. Jest to jedna z form ochrony przed hałasem i ma ona w naturalny sposób oddzielać funkcje terenów poprzez nasadzenia zieleni wysokiej i zieleni niskiej, przy czym stosunek zieleni wysokiej do zieleni niskiej powinien wynosić odpowiednio 70 do 30.

Dotrzymanie standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie będzie zależało również od jej odległości od źródła zagrożenia, jak też stosowanych technologii (np. sprzyjające środowisku - obniżające hałas przemysłowy).

Projekt planu zawiera zapisy mające na celu ochronę warunków gruntowych i wodnych. Zakazuje wprowadzania nie oczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych, ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki. Powstające ścieki należy obowiązkowo

odprowadzać jedynie w systemie projektowanej gminnej sieci kanalizacyjnej, poprzez projektowaną sieć kanalizacyjną i oczyszczanie ich w gminnej oczyszczalni ścieków. Rozwiązania indywidualne w postaci zbiorników bezodpływowych nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe.

Polskie prawodawstwo szczegółowo określa wymagania jakości ścieków oczyszczonych wprowadzanych do wód i do ziemi. Sprawę tę reguluje m.in. *prawo wodne* (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 ze zmianami) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800). W celu spełnienia wymogów zapisanych w przepisach szczególnych z zakresu gospodarki wodno-ściekowej obowiązujących na szczeblu krajowym projekt planu ustalił obowiązek podczyszczania ścieków przemysłowych wytwarzanych na terenie zakładu produkcyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi warunki wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych i precyzującymi obowiązki dostawców ścieków przemysłowych.

Zapis projekt planu odnoszący się do obowiązku instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów (zgodnie z przepisami odrębnymi), również ma za zadanie ochrony warunków gruntowo-wodnych.

Projekt planu akcentuje, by powierzchnie działek budowlanych powinna być kształtowana w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości i drogi przed spływem wód opadowych i roztopowych. Nie zezwala na podwyższenie terenu poprzez nawiezienie gruntu, gruzu i tym podobne.

Ponadto projekt planu chroni istniejące urządzenia melioracji wodnych (drenowanie) figurujące w ewidencji WZMiUW ustalając jednocześnie obowiązek ich odtworzenia w przypadku ich uszkodzenia. Nakazuje zapewnić jego dalsze prawidłowe funkcjonowanie.

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu bezpośrednio i pośrednio odnoszących się do problematyki wodnej nie powinna skutkować nie osiągnięciem celi środowiskowych ustalonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych. Czyli:

- osiągnięciem co najmniej dobrego potencjału ekologicznego i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych;
- zapobieganiu pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych oraz utrzymaniu dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych;
- zapobieganiu dopływowi lub ograniczeniu dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Cel zapewnienia równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenia działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka są poza regulacjami projektu planu. Projekt planu określa jedynie dyspozycje przestrzenne, nie przesądza jednak o tym co w konsekwencji i kiedy zostanie zlokalizowane.

Nie mniej jednak analizując ustalenia projektu planu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej można stwierdzić, iż mają one wymiar raczej pro-środowiskowy i przyczynią się w przyszłości do poprawy stanu istniejącego. Projekt planu ustala m.in.:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych i do ziemi oraz utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów ściekowych;
- obowiązek podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych na terenie zakładu produkcyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi warunki wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych i precyzującymi obowiązki dostawców ścieków przemysłowych;
- obowiązek odprowadzania ścieków przemysłowych w systemie kanalizacji zbiorczej poprzez projektowaną sieć kanalizacyjną i oczyszczanie ich w gminnej oczyszczalni ścieków;
- obowiązek lokalizowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów – zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wprawdzie ustalenia projektu planu dopuszczają przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym również na środowisko wodne. Nie mniej jednak należy podkreślić, iż zgodnie z obowiązującym prawem z zakresu ochrony środowiska eksploatacja instalacji i urządzeń nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska – w tym zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.

Projekt planu zawiera ustalenia z zakresu zaopatrzenia w wodę z zasobów podziemnych. Zaopatrzenie ludności w wodę będzie się generalnie odbywać z istniejącej gminnej sieci wodociągowej. Ponadto projekt planu dopuszcza możliwość uzupełnienia zapotrzebowania w wodę z indywidualnego ujęcia wody. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. Nr 75, poz. 690) działka budowlana przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia do sieci (wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, ciepłowniczej). W sytuacji braku możliwości spełnienia warunków przyłączenia do sieci, należy zapewnić indywidualne sposoby korzystania z mediów.

W chwili obecnej jedynie działka o nr ewid. 49/2 posiada dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Na pozostałym obszarze infrastruktura techniczna będzie rozbudowywana stosownie do potrzeb lokalnych.

Zakazane jest pozyskiwanie energii cieplnej w sposób mogący znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt planu nakazuje ogrzewanie pomieszczeń gazem, olejem niskosiarkowym lub innymi paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin (w tym stałymi, których stosowanie jest zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska). Ponadto nakazuje stosowanie indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego.

Ponadto projekt planu dopuszcza możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii (energia słońca, wody geotermalne lub inne) zgodnie z przepisami odrębnymi. Nie mniej jednak należy podkreślić, iż w granicach projektu planu nie wyznaczono obszarów, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Zatem na analizowanym obszarze pojawia się źródła energii o małej mocy.

Powyższe ustalenia projektu planu wpisują się w działania naprawcze ustalone w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”³⁴ dla obszarów przekroczeń stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀, które dotyczyły m.in.:

- stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak olej opałowy, gaz;
- stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł;
- stosowania wysokosprawnych kotłów przy stosowaniu indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi.

Z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, należy postępować zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej zawarte w projekcie planie mają na celu minimalizację negatywnych skutków funkcjonowania obiektów w obrębie terenów przeznaczonych do urbanizacji. Wymagane planem zapewnienie projektowanej zabudowie dostępności do wszystkich sieci infrastruktury technicznej gwarantuje brak uciążliwości związanych z jej funkcjonowaniem.

³⁴ Przyjęta uchwałą Nr XXXIX/769/13 z dnia 25 listopada 2013 r. (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2013 r., poz. 7401).

4.5 Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych dla projektu mpzp oraz sposobów ich uwzględnienia i innych problemów środowiska

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z jej członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty programowe UE wprowadzające koncepcję trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych to m.in.: Agenda 21; Strategia Lizbońska (obowiązywała do 2010 r.); „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu; Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „*Dobrze żyć w granicach naszej planety*”; Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020.

Zobowiązania Polski w zakresie ochrony środowiska wynikają także z ratyfikowanych konwencji międzynarodowych m.in.: Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego; Konwencja z Espoo o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym; Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku; Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro; Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu; Europejska Konwencja Krajobrazowa we Florencji; Konwencja z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Polska jako członek Unii Europejskiej, jest zobowiązana do implementacji całego prawodawstwa unijnego do krajowego systemu prawnego. Dyrektywy Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska to m.in. dyrektywa: 2001/42/WE; 2000/60/WE; 2006/118/WE; 2001/81/WE; 96/62/WE; 2008/50/WE; 2009/28/WE; 2002/49/WE; 2008/98/WE; 2004/35/WE; 2003/4/WE; 2003/35/WE,.

Najważniejszym dokumentem prawnym w Polsce jest *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski*, która w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo.

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest uchwalona w 2001 roku "II Polityka Ekologiczna Państwa". Jej głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, przy założeniu, że skuteczna regulacja i reglamentacja korzystania ze środowiska nie dopuści do powstania zagrożeń dla jakości i trwałości zasobów przyrodniczych. Zakłada ona, że niepodważalnym kryterium obowiązującym na każdym, także lokalnym, szczeblu jej realizacji jest człowiek, jego zdrowie oraz komfort środowiska, w którym żyje i pracuje.

Dokumentem strategicznym wskazującym na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP w najbliższych 4 latach i z perspektywą 4-letnią jest „Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Główne cele to m.in.:

- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody;
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.

W zakresie gospodarki przestrzennej zasadniczym dokumentem na szczeblu krajowym jest „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, która wśród podstawowych celów wymienia kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Pożądanymi cechami polskiej przestrzeni będzie: konkurencyjność i innowacyjność, spójność wewnętrzna, bogactwo i różnorodność biologiczna, bezpieczeństwo oraz ład przestrzenny. Polityka przestrzennego zagospodarowania kraju powinna sprostać

zaspokojeniu bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych oraz umożliwić dalszy rozwój społeczno-gospodarczy w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska. Rozwój społeczno-gospodarczy należy racjonalnie powiązać z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością.

W projekcie planu priorytetowe cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały uwzględnione i zawarte w treści poprzez odpowiednie sformułowania i zapisy. W sensie pozytywnym to:

1. Ustalenie szczegółowych wytycznych dla ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020* (ustala powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej oraz jej odtworzenie; utrzymanie i wzmocnienie funkcji ekosystemów oraz odbudowa już zdegradowanych);
 - b) Krajowym – *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (ustala uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych, postuluje ochronę dziedzictwa przyrodniczego; akcentuje wdrożenie wytycznych metodycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska).
2. Ustalenie obowiązku ochrony istniejących zadrzewień śródpolnych, nie kolidujących z zamierzeniem inwestycyjnym; określenie minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Międzynarodowym - Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992);
 - b) Wspólnotowym – *Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020* (ustala powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej oraz jej odtworzenie; utrzymanie i wzmocnienie funkcji ekosystemów oraz odbudowa już zdegradowanych);
 - c) Krajowym - *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski* (w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (ustala ochronę przyrody poprzez m.in. zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody i umożliwienie zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju); *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (ochrona różnorodności biologicznej).
3. Ustalenie obowiązku realizacji strefy zieleni izolacyjnej – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Dyrektywa 2002/49/WE* odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (zapobieganie narażania na szkodliwe działanie hałasu);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przepisów poświęconych ochronie przed hałasem).
4. Zakazanie na terenach przeznaczonych pod zabudowę realizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.*: „Dobrze żyć w granicach naszej planety” (propagowanie gospodarki niskoemisyjnej).
5. Zakazanie wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do ziemi i do rowów przydrożnych oraz utrzymywania otwartych zbiorników i zbiorników ściekowych – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – ochrona wód).

6. Wprowadzenie obowiązku podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych na terenie zakładu produkcyjnego do parametrów określonych w przepisach odrębnych - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ograniczanie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do wód z przemysłu); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – ochrona wód (ograniczenie zanieczyszczenia powodowanego przez substancje pochodzące ze źródeł przemysłowych)).
7. Wprowadzenie obowiązku instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – ochrona wód (ograniczenie zanieczyszczenia powodowanego przez substancje pochodzące ze źródeł przemysłowych)).
8. Wprowadzenie obowiązku odprowadzania ścieków jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej. Nie zezwolenie na atestowane, szczelne zbiorniki bezodpływowe jako rozwiązanie tymczasowe - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (sanityzacja terenów w zabudowie rozproszonej); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – ochrona wód (ograniczenie zanieczyszczenia powodowanego przez substancje pochodzące ze źródeł przemysłowych)).
9. Zapewnienie dalszego prawidłowego funkcjonowania istniejących urządzeń melioracji wodnych szczegółowych figurujących w ewidencji WZMiUW (drenowania) – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym - *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie skutków powodzi i suszy);
 - b) Krajowym – *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (modernizacja systemów melioracyjnych).
10. Wprowadzenie obowiązku postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (postuluje ochronę przed negatywnym wpływem wytwarzania odpadów, zamiana odpadów na zasoby); *Dyrektywa 2008/98/WE* (eliminacja wytwarzania odpadów oraz wykorzystywanie odpadów jako zasobów);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (selektywne zbieranie odpadów komunalnych); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (selektywna zbiórka odpadów komunalnych).

11. Ustalenie zaopatrzenia w wodę z gminnej sieci wodociągowej oraz dopuszczenie możliwości uzupełnienia zapotrzebowania w wodę z ujęć indywidualnych (w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej) - realizacja celu ustanowionego na szczecblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zaspokojenie zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu).
12. Wprowadzenie obowiązku stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego oraz paliw zapewniających wysoki stopień czystości spalin – realizacja celu ustanowionego na szczecblu:
 - a) Międzynarodowym - *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* z Nowego Yorku - (1992); *Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (1997);
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywa do roku 2016* (redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii).
13. Dopuszczenie możliwości pozyskania energii i ciepłej wody użytkowej ze źródeł odnawialnych (tj. energia słońca, wód geotermalnych i inne) – realizacja celu ustanowionego na szczecblu:
 - a) Międzynarodowym - *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* z Nowego Yorku - (1992); *Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (1997);
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywa do roku 2016* (zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii); *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu poprzez m.in. zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich).
14. Ustalenie zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych z istniejącej sieci gazowej średniego i wysokiego ciśnienia - realizacja celu ustanowionego na szczecblu:
 - a) Międzynarodowym - *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* z Nowego Yorku - (1992); *Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (1997);
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywa do roku 2016* (redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii).
15. Ustalenie dla istniejących nadziemnych i podziemnych liniowych obiektów infrastruktury technicznej stref o szczególnych warunkach zagospodarowania i ograniczeniach w ich użytkowaniu - realizacja celu ustanowionego na szczecblu:
 - a) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (wprowadzenie stref ograniczonego użytkowania).

Warto również wspomnieć, iż gmina Gołuchów wchodzi w skład Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej utworzonej w dniu 19 lutego 2008 r. (podstawą było podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy samorządami Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. Aglomeracja będzie realizowała Strategię Zintegrowanych

Inwestycji Terytorialnych dla jej rozwoju Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, która została opracowana w 2014 r. Jako główny cel wyznacza: „*Agglomeracja Kalisko-Ostrowska będzie ważnym biegunem wzrostu i rozwoju województwa wielkopolskiego, która przy współpracy jednostek samorządu terytorialnego oraz dzięki wykorzystaniu posiadanego kapitału społecznego rozwiąże istniejące problemy społeczno-gospodarcze i stworzy trwałe podstawy zrównoważonego rozwoju*”. Będzie on wdrażany m.in. poprzez priorytet Przyjazne środowisko realizowanego w działaniach:

- poprawa efektywności energetycznej budynków z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii;
- promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów;
- udoskonalenie infrastruktury służącej poprawie efektywności gospodarki wodnej;
- inwestowanie w sektor gospodarki odpadami;
- ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby.

Ustalenia projektu planu realizują działania z zakresu promowania strategii niskoemisyjnych oraz poprawy efektywności energetycznej budynków z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

4.6 Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000³⁵ oraz zdrowie ludzi

Projektowanie w zmianie planu zagospodarowanie będzie się wiązało z następującymi zjawiskami:

- wprowadzeniem gazów lub pyłów do powietrza – emitorem zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery będą indywidualni wytwórcy ciepła na własne potrzeby (budynki produkcyjne, usługowe, magazynowe, składowe); nie powinny one jednak stwarzać w omawianym zakresie dużych uciążliwości, gdyż w zakresie zaopatrzenia w ciepło projekt planu nakazuje stosowanie indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego oraz paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin (gaz, olej niskosiarkowy); dopuszcza również możliwość zaopatrzenia w ciepło energią pozyskiwaną ze źródeł odnawialnych (w szczególności energii słońca, wód geotermalnych); będą to oczywiście źródła o małej mocy do 100 kW, a więc nieuciążliwe, które nie tylko nie spowodują znaczących zmian w stanie powietrza, ale wręcz wpłyną na poprawę jego jakości; wyklucza tym samym stosowanie paliw, w tym m.in. węgla, koksu, których spalanie powoduje emisję do powietrza szkodliwych zanieczyszczeń i w konsekwencji powstawania w sezonie grzewczym tzw. „niskiej emisji”; należy jednak przypuszczać, iż w praktyce realizacja powyższych zapisów projektu planu będzie odbywała się w perspektywie długim okresie czasu; modernizacja lub zakup nowych piecy wymaga bowiem poniesienia przez indywidualnych użytkowników terenów znacznych nakładów inwestycyjnych; zatem struktura i ilość emitowanych zanieczyszczeń będzie ściśle uzależniona ze statusem materialnym użytkowników i ich wolą;

ważnym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą również tereny komunikacyjne (środki transportu); głównym źródłem uciążliwości w zakresie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego nadal pozostanie droga krajowa nr 12 stanowiąca bezpośrednie sąsiedztwo od wschodu; to ważny ciąg komunikacyjny w kraju znacząco obciążony ruchem komunikacyjnym (w tym tranzytowym); natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2015 r. na drodze krajowej nr 12 na odcinku Pleszew – Kalisz wynosiło 10 120 pojazdów silnikowych na dobę³⁶ z czego samochody osobowe stanowiły 69%, a samochody ciężarowe 29%, pozostałe 2% to autobusy, motocykle i ciągniki; ponadto wpływ ma również droga powiatowa nr 4327P, powiązana poprzez skrzyżowanie z drogą krajową za północno-wschodnią granicą obszaru badań; ponadto realizacja ustaleń projektu planu wiąże się z powstaniem jednej drogi wewnętrznej, mającej na celu właściwą obsługę komunikacyjną analizowanego terenu i skomunikowanie go z bezpośrednim sąsiedztwem (drogą krajową); pod całą

³⁵ Celem Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków (przedmioty ochrony), które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy.

³⁶ Średni dobowy ruch pojazdów w 2010 r. wynosił 8902 pojazdów silnikowych na dobę

układ komunikacyjny projekt planu przeznacza ok. 3,5% analizowanego obszaru; będą miały miejsce zmiany w rozmieszczeniu źródeł emisji komunikacyjnych; dodatkowo realizacja ustaleń projektu planu spowoduje wzrost emisji gazów i pyłów związanych z eksploatacją pojazdów samochodowych w stosunku do stanu obecnego; projekt planu umożliwi bowiem przekształcanie niemalże całego analizowanego obszaru w tereny zainwestowane (pod zabudowę produkcyjną, usługową, magazynową i składową), co bezpośrednio wiąże się ze wzrostem lokalnego natężenia ruchu samochodowego - zwiększy się liczba użytkowników analizowanego terenu będących źródłem hałasu i emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego; w celu minimalizacji rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń z terenów przeznaczonych pod zabudowę mogącą stanowić uciążliwość dla środowiska w tym aspekcie projekt planu wzdłuż wschodniej i południowo-wschodniej granicy terenu 1PU nakazuje realizację strefy zieleni izolacyjnej (wysokie i niskie zadrzewienia liściaste i iglaste) o szerokości odpowiednio 6m i 10 m;

jednym z czynników rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń jest częstotliwość i prędkość napływających mas powietrza (wiatrów), gdyż skuteczne przewietrzenie terenów, na którym gromadzą się zanieczyszczenia ogranicza możliwość zaistnienia w powietrzu przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń;

- wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi – w ramach całego obszaru objętego projektem uchwały obowiązuje zakaz wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych, do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów ściekowych; powstające ścieki obowiązkowo będą odprowadzane jedynie w systemie gminnej kanalizacji zbiorczej; atestowane, szczelne zbiorniki bezodpływowe, z wywozem zgromadzonych nieczystości do punktu zlewnego nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe; powstające ścieki przemysłowe należy obowiązkowo podczyszczać przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych;

zgodnie z ustaleniami projektu planu na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów należy obowiązkowo lokalizować separatory substancji ropopochodnych (zgodnie z przepisami odrębnymi);

na etapie projektu planu nie jest możliwe określenie ilości odprowadzanych ścieków z omawianego obszaru, wielkość ta jest bowiem uzależniona od przebiegu i natężenia procesów urbanizacyjnych;

- zmianą warunków hydrogeologicznych – urbanizacja analizowanego terenu poprzez znaczące rozszerzenie możliwości wprowadzania nowej zabudowy oraz układu komunikacyjnego przyczyni się do zmiany warunków gruntowo-wodnych; może dojść do obniżenia się zwierciadła wód podziemnych; zabudowa oraz utwardzenie i wyasfaltowanie znaczącej części terenu ogranicza bowiem możliwość zasilania wód gruntowych i jednocześnie zmienia spływ powierzchniowy; ma miejsce przyspieszenie i zwiększenie spływu wód opadowych i roztopowych, w związku ze zmianą pokrycia terenu i uszczelnieniem znacznej części podłoża - stosowanie nieprzepuszczalnych nawierzchni, utrudniających wsiąkanie wód w głąb podłoża; wyznaczone tereny zabudowy, jedynie w nieznacznej części będące zachowaniem stanu istniejącego, ze względu na dużą powierzchnię w stosunku do terenów aktywnych przyrodniczo mogą stanowić duże zagrożenie;
- wykorzystywaniem zasobów środowiska – na obszarze objętym opracowaniem nie występują złoża surowców mineralnych; projekt planu nie wyznacza żadnych terenów, na których dopuszczalna jest eksploatacja surowców; realizacja ustaleń projektu planu może wpłynąć na zasoby wód podziemnych, bowiem pobór wody z własnego ujęcia wód podziemnych jest jednym z możliwych rozwiązań zapatrzenia w wodę dopuszczonych uchwałą; należy jednak pamiętać, iż zasady i warunki poboru określa pozwolenie wodnoprawne;
- przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu i pokrywy glebowej - głównym sposobem ingerencji w istniejącą rzeźbę i pokrywę glebową będzie zabudowa, między innymi na skutek robót koniecznych do posadowienia budynku; przewiduje się zniszczenie wierzchniej warstwy gleby

wynikające z konieczności dostosowania podłoża do budowy nawierzchni jezdni, parkingów oraz wieloprzestrzennych obiektów usługowych, produkcyjnych, magazynowych i składowych;

- zanieczyszczeniem gleby lub ziemi – możemy spodziewać się zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi (głównie ołowiem) wzdłuż istniejącego i projektowanego układu komunikacyjnego tworzonego przez istniejącą drogę krajową nr 12 i drogę gminną klasy dojazdowej oraz projektowaną drogę wewnętrzną generalnie stanowiących bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego obszaru od wschodu i południa; ponadto uciążliwość będą stwarzać dopuszczone parkingi oraz ruch komunikacyjny w obrębie poszczególnych terenów zabudowy;

na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby przy respektowaniu jego wytycznych powodować zanieczyszczenie gleby lub ziemi, niemniej jednak największe zagrożenie w tym względzie niesie wyznaczony w projekcie planu teren przeznaczony pod zabudowę produkcyjną, usługową, magazynową i składową; projekt planu zawiera jednak liczne zapisy mające na celu zniwelować ich uciążliwość na poszczególne elementy środowiska; zgodnie z jego ustaleniami na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów (postojowych, manewrowych) i parkingów nakazuje lokalizację separatorów substancji ropopochodnych;

- emitowaniem hałasu – realizacja ustaleń projektu planu wiąże się z powstaniem nowych komunikacyjnych źródeł uciążliwości akustycznych – droga wewnętrzna, parkingi; dodatkowo znacznym źródłem hałasu będą również auta użytkowników terenu jak też hałas przemysłowy; realizacja projektu planu wiąże się bowiem ze znaczącym poszerzeniem strefy do urbanizacji, z czego do zabudowy w postaci zabudowy produkcyjnej, usługowej, magazynowej, składowej przeznacza aż ok. 96,5% powierzchni analizowanego obszaru;

rozpatrując bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego obszaru należy stwierdzić, iż od wschodu analizowany obszar bezpośrednio graniczy i będzie graniczył z ciągiem komunikacyjnym wysokiej klasy technicznej (droga krajowa nr 12), który sam w sobie jest liniowym głównym źródłem uciążliwości akustycznej;³⁷ zostało to między innymi zobrazowane na rysunku Prognozy; w stanie istniejącym zabudowa, w tym zabudowa chroniona akustycznie, stanowi sąsiedztwo jedynie od południowo-wschodu; z pozostałych stron świata graniczy z terenami otwartymi pozostającymi w leśnym i rolniczym użytkowaniu z rozproszoną zabudową zagrodową; w obowiązującym Studium... (uchwała Nr V/50/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 30.03.2011 r.) bliskie sąsiedztwo od południa również zostało przeznaczone częściowo pod funkcję chronioną – zabudowę mieszkaniowo-usługową niską (w chwili obecnej brak jeszcze przełożenia przesądzeń Studium... na prawo miejscowe);

na obecnym etapie nie można dokładnie określić wielkości oddziaływania akustycznego, brak możliwości stwierdzenia, czy zaprojektowane rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne doprowadzą do przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zależne jest to bowiem od wielu czynników i uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, między innymi od intensywności procesów urbanizacyjnych;

nie mniej jednak należy tutaj zaznaczyć, iż analizowany projekt planu zawiera rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mające na celu zmniejszenie uciążliwości projektowanych terenów przeznaczonych pod zabudowę na tereny sąsiednie, w tym na tereny chronione akustycznie; na południowo-wschodniej granicy terenu 1PU mogącego stanowić największe obciążenie dla środowiska oraz istniejących terenów chronionych akustycznie ustala obowiązek realizacji strefy zieleni izolacyjnej wysokiej i średniowysokiej (zadrzewienia liściaste i iglaste) o szerokości co najmniej 10 m; przy czym zgodnie z ustaleniami projektu planu stosunek zieleni wysokiej w postaci zadrzewień liściastych i iglastych poprzez nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej w stosunku odpowiednio 70 do 30³⁸;

³⁷ Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2015 r. na drodze krajowej nr 12 na odcinku Pleszew – Kalisz wg pomiaru przez GDDKiA wynosiło 10120 pojazdów silnikowych na dobę

³⁸ Prawdopodobnie zaprojektowane pasy zieleni powinny składać się z roślinności tworzącej wielopiętrowe "zielone ściany" - od niskich krzewów po wysokie drzewa. Zanieczyszczenia są skutecznie pochłaniane przez zwarte pasy zieleni izolacyjnej

- wytwarzaniem odpadów – realizacja projektu planu spowoduje pojawienie się nowych obiektów kubaturowych oraz użytkowników terenu będących źródłem wzrostu ilości wytwarzanych odpadów oraz powstawania nowego typu odpadów; plan zagospodarowania przestrzennego wskazuje rodzaj przeznaczenia terenu, nie przesądza natomiast o lokalizacji konkretnych obiektów; na obecnym etapie nie można dokładnie określić ilości i rodzaju powstających odpadów, których wielkość zależy jest od ilości użytkowników danego obszaru;
projekt planu nakazuje postępować z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami;
- emitowaniem pól elektromagnetycznych – głównym i jedynym emitorem pól elektromagnetycznych w ramach obszaru objętego opracowaniem pozostanie istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15kV; projekt planu dopuszcza możliwość lokalizacji nowych stacji transformatorowych na wydzielonych działkach budowlanych z bezpośrednim dostępem do dróg publicznych;
na etapie projektu planu nie jest możliwe określenie wielkości emitowanego pola elektromagnetycznego, bowiem jest ona zależna od wielu czynników (m.in. od rozkładu przestrzennego instalacji emitujących pole elektromagnetyczne, parametrów powietrza);
- zmianą szaty roślinnej – wraz ze zmianą użytkowania terenu, likwidacji ulegnie znacząca powierzchnia użytków rolnych (pola uprawne); w wyniku realizacji projektu planu nastąpią przede wszystkim negatywne zmiany, bowiem jedynie 20% powierzchni działki budowlanej w obrębie terenu przeznaczonego do zabudowy pozostanie aktywna biologicznie; należy jednak podkreślić, iż obecna zieleń w obrębie analizowanego obszaru nie ma już charakteru zieleni naturalnej;
pozytywnym aspektem jest nakazuje ochrony istniejących zadrzewień śródpolnych oraz realizacji strefy zieleni izolacyjnej wysokiej i niskiej (zadrzewienia liściaste i iglaste) o szerokości 6m i 10 m, przy czym zgodnie z ustaleniami projektu planu stosunek zieleni wysokiej do zieleni niskiej powinien wynosić odpowiednio 70 do 30;
- ryzykiem wystąpienia poważnych awarii – ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji żadnych nowych obiektów mogących stanowić ryzyko wystąpienia poważnych awarii; w obrębie terenu 1PU i 2PU wręcz zakazuje budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych – zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku; największe zagrożenie może stanowić transport materiałów niebezpiecznych drogą krajową nr 12 oraz przebiegający przez analizowany obszar: gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200, gazociąg średniego ciśnienia PE Dz 180 oraz rurociąg przesyłowy paliwowy dalekosiężny służący do transportu ropy naftowej i produktów naftowych o średnicy 400 mm z Płocka do Ostrowa Wlkp.

Wpływ ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne elementy środowiska oraz na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000:

- powietrze: największy wpływ na jakość powietrza będzie miała emisja gazów i pyłów do powietrza pochodząca z kilku źródeł – realizacja zabudowy i użytkowanie zabudowy produkcyjnej, usługowej, magazynowej, składowej oraz ruch kołowy na sąsiadujących trasach komunikacyjnych i w obrębie analizowanego obszaru; dlatego bardzo korzystnym zapisem projektu planu jest nakaz stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego oraz paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin; stan sanitarny powietrza zależeć więc będzie wyłącznie od przestrzegania przez przyszłych użytkowników

z udziałem gatunków zimozielonych szerokości od 10 do 20 m; wprowadzie pasy zieleni izolacyjnej są najmniej skutecznym sposobem ochrony przed hałasem, nie mniej jednak powinny być one nieodzownym elementem towarzyszącym każdej inwestycji drogowej z powodu swoich walorów estetycznych oraz psychologicznych - <http://www.siskom.waw.pl/nauka-srodowisko.htm> (dostęp: 16.03.2016 r.)

analizowanego terenu w/w wymogu oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska (ochrony powietrza), jak również od napływu zanieczyszczeń z zewnątrz;

- klimat: przyjęte w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mogą spowodować zmiany w stosunku do stanu istniejącego w mikroklimacie analizowanego obszaru, szczególnie w aspekcie jego warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych; wynika to przede wszystkim z faktu, iż obszar dotychczas w znaczącym stopniu aktywny przyrodniczo zostanie przekształcony w teren zurbanizowany o bardzo niskim minimalnym wskaźniku powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej; powstaną tereny zurbanizowane w znacznym stopniu uszczelnione; może zatem nastąpić zmiana mikroklimatu wynikająca ze zmiany funkcji terenu – tereny otwarte staną się terenami zainwestowanymi; tereny zainwestowane cechują bowiem wyższe temperatury minimalne powietrza na skutek wyzwiania sztucznego ciepła do atmosfery, zmodyfikowane przez układ zabudowy kierunki i prędkości wiatru, mniejsza wilgotność (wzmoczenie parowania, spływ wody opadowej po sztucznych powierzchniach); nie mniej jednak bezpośrednie sąsiedztwo od północy w postaci wielkopowierzchniowego kompleksu leśnego korzystnie wpływa na warunki bioklimatyczne analizowanego obszaru;

należy jednak zwrócić uwagę, iż skala zmian (powierzchnia analizowanego obszaru na poziomie ok. 46,4 ha) oraz bezpośrednie sąsiedztwo w postaci terenów otwartych powodują, iż nie powinny nastąpić znaczące zmiany w modyfikacji klimatu całej gminy;

- wody powierzchniowe i podziemne: realizacja projektu planu nie będzie miała wpływu na ustalone cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i wód podziemnych (JCWPd); w obrębie analizowanego obszaru brak jest wód powierzchniowych, a rzeka JCWP w obrębie której jest on położony (tj. Prosna) przepływa w znacznej odległości od granic przedmiotowego terenu; należy zaznaczyć, iż w przypadku JCWP, w obrębie której zlokalizowany jest analizowany obszar, ryzyko nie osiągnięcia celów środowiskowych jest duże; dlatego też dopuszczono derogacje (odstępstwa) czasowe od osiągnięcia celów środowiskowych, m.in. ze względu na brak technicznych możliwości zastosowania w celu poprawy stanu JCW; ze względu na nieznaczną powierzchnię analizowanego obszaru nie można jednoznacznie przesądzić, iż realizacja ustaleń projektu planu może spowodować nie osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”; należy jednak tutaj podkreślić, iż projekt planu zawiera liczne zapisy mające na celu zminimalizowanie kolizji jakie mogą zaistnieć przy jego realizacji, pod warunkiem oczywiście respektowania ich przez użytkowników terenów;

projekt planu zawiera między innymi liczne zapisy mające na celu ochronę jego środowiska gruntowo-wodnego; jego realizacja nie spowoduje pogorszenia stanu wód, bowiem projekt planu zakazuje wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych, do ziemi oraz utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów ściekowych; powstające ścieki należy docelowo odprowadzać jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej, z tym że ścieki przemysłowe należy obowiązkowo podczyszczać przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych; atestowane, szczelne zbiorniki bezodpływowe projekt planu nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe; ponadto projekt planu chroni istniejące urządzenia melioracji wodnych (drenowanie) figurujące w ewidencji WZMiUW przed ich nieprawidłowym funkcjonowaniem;

realizacja ustaleń projektu planu może nieznacznie wpłynąć na ilościowe zasoby wód podziemnych, bowiem pobór wody z własnego ujęcia wód podziemnych jest jednym z możliwych rozwiązań zapotrzebowania w wodę dopuszczonych uchwałą; nie mniej jednak projekt planu jako podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę ustala gminą sieć wodociągową; możliwość eksploatacji wód podziemnych z ujęć indywidualnych dopuszcza jedynie w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej oraz w celu uzupełnienia zapotrzebowania na wodę; ponadto należy jednak pamiętać, iż zasady i warunki poboru określa pozwolenie wodnoprawne; zatem realizacja ustaleń projektu planu nie powinna skutkować skumulowanym znaczącym oddziaływaniem na zasoby ilościowe wód podziemnych;

zabudowa oraz tereny utwardzone (w tym tereny komunikacyjne) ograniczają możliwość zasilania wód gruntowych, jednocześnie przyczyniając się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach i rowach melioracyjnych; w wyniku realizacji projektu planu udział terenów zabudowy do terenów użytkowanych przyrodniczo wzrośnie i będzie na tyle duży, iż może wystąpić zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego; nie mniej jednak projekt planu na odpływach wód opadowych i roztopowych z terenów stwarzających zagrożenie nakazuje instalowanie separatorów substancji ropopochodnych;

przy respektowaniu wytycznych projektu planu nie powinno nastąpić jednak pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych;

- powierzchnię ziemi i gleby: roboty budowlane związane z lokalizacją nowej zabudowy i terenów komunikacyjnych spowodują naruszenie istniejącej powierzchni glebowej (pod budynkami, parkingami, placami postojowymi i manewrowymi, drogami nastąpi unieczynnienie gleby), a tym samym ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej oraz zmniejszenie powierzchni produkcyjnej gleb; skutkiem tych działań może być: usunięcie gleby na powierzchni przeznaczonej pod budynek lub ciąg komunikacyjny, zmianę cech fizycznych gleby lub powstanie gruntów nasypowych;
- rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna: zakłada się, że potencjalne zmniejszenie bioróżnorodności jest proporcjonalne do zróżnicowania i zagęszczenia gatunków roślin i zwierząt oraz powierzchni terenów zabudowy;

realizacja projektu planu niesie negatywne zmiany dla florystycznej i faunistycznej bioróżnorodności analizowanego obszaru; wiąże się ona przede wszystkim ze zmianą funkcji na znaczącej powierzchni analizowanego obszaru, tj. z przeznaczeniem pod zabudowę i tereny komunikacyjne aż 96,5% jego powierzchni;

częściową formą rekompensaty powyższych strat będzie ustalony procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej; nie mniej jednak ze względu na niski poziom – zaledwie 20% w powierzchni działki budowlanej nie zrekompensuje utraconej powierzchni aktywnej przyrodniczo oraz bioróżnorodności florystycznej i faunistycznej; ponadto indywidualni użytkownicy terenów będą wprowadzać różnorodną gatunkowo roślinność jako towarzyszącą zabudowie; roślinność zatem zostanie ukształtowana w oparciu o gatunki roślin ozdobnych i obcych, często inwazyjnych, które stanowią zagrożenie dla rodzimej flory; należy jednak tutaj zaznaczyć, iż zieleń w obrębie analizowanego obszaru w znacznym stopniu została zniekształcona w stosunku do stanu naturalnego;

przekształcenie analizowanego obszaru w teren zurbanizowany oraz antropogeniczne ukształtowanie roślinności spowoduje, że charakterystyczną fauną analizowanego obszaru będzie drobna fauna charakterystyczna dla terenów zurbanizowanych;

pozytywnym ustalenie projektu planu zarówno dla flory jak i fauny będzie wprowadzenie obowiązku realizacji strefy zieleni izolacyjnej wysokiej i niskiej o szerokości 6,0 m i 10,0 m oraz zachowania istniejących zadrzewień śródpolnych;

- klimat akustyczny: na analizowanym obszarze nie występują budynki sklasyfikowane jako tereny podlegające ochronie akustycznej; klimat akustyczny na analizowanym obszarze będzie kształtowany przede wszystkim przez technologie i rozwiązania zastosowane w obrębie projektowanych zakładów produkcyjnych, magazynowych, składowych i usługowych oraz sąsiadujące ciągi komunikacyjne; wzdłuż wschodniej granicy analizowanego obszaru przebiega droga krajowa nr 12, której uciążliwość jest również odczuwalna na przedmiotowym terenie; zatem ruch komunikacyjny stanie się najważniejszym emitorem hałasu na analizowanym terenie;
- krajobraz: ze względu na obecny charakter i położenie analizowanego obszaru realizacja projektu planu będzie wiązała się ze znaczną zmianą krajobrazu – pojawi się przede wszystkim wielko powierzchniowa i wysoka zabudowa produkcyjna, magazynowa, składowa i usługowa, która znacząco wpłynie na odbiór przestrzeni; zmiana krajobrazu uzależniona będzie od sposobu zabudowy i zagospodarowania analizowanego obszaru; dla harmonijnego wpisania nowej zabudowy w krajobraz

projekt planu określa zasady kompozycji i kształtowania projektowanej zabudowy (np. w zakresie wysokości budynków, ich wykończenia, warunków lokalizacji); zakazuje stosowania jaskrawych kolorów w elewacjach budynków, dopuszczając jedynie kolory odcienia szarości, niebieskiego i zielonego, wyjątek od w/w reguły stanowią jedynie kolory zgodne ze standardami kolorystycznymi przyjętymi w znakach firmowych inwestora, które znacząco wpłyną na odbiór przestrzeni, szczególnie na tle wielkopowierzchniowego kompleksu leśnego rozciągającego się za północną granicą analizowanego obszaru;

- zdrowie ludzi: zachowanie istniejącej zabudowy oraz dopuszczenie możliwości realizacji obiektów budowlanych oraz rozbudowa układu komunikacyjnego znacząco zwiększy zasięg uciążliwości z tym związany (m.in. emisje zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, wibracji, wytwarzanie ścieków i odpadów (w tym niebezpiecznych), zwiększenie ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych);

bardzo korzystnym zapisem jest ustalenie obowiązku realizacji strefy zieleni izolacyjnej wysokiej i niskiej wzdłuż południowo-wschodniej granicy terenu 1PU, w celu zapewnienia ochrony istniejącej zabudowie chronionej akustycznie (zabudowa zagrodowa) zlokalizowanej poza południowo-wschodnią granicą badanego obszaru;

użytkowanie poszczególnych terenów w sposób określony projektem planu nie powinno skutkować negatywnym wpływem na zdrowie użytkowników terenu;

pozytywne jest również wyznaczenie, indywidualnie dla każdej przesyłowej sieci infrastruktury technicznej, maksymalnych stref ze szczególnymi warunkami zagospodarowania i ograniczeniami w ich użytkowaniu;

- dobra materialne: w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpi poprawa jakości i wartości dóbr materialnych - nastąpi wzrost wartości nieruchomości gruntowych wskutek zmiany ich przeznaczenia na tereny budowlane oraz poprawa ich dostępności.

Realizacja ustaleń planu nie powinna negatywnie oddziaływać na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Najbliżej położonym, względem granic analizowanego terenu, obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – Dolina Śwędrni PLH300034 oddalony o ok. 11,5km.

Ponadto projekt plan ustala zasady ochrony środowiska, przyrody, przy respektowaniu których nastąpi wyeliminowanie bądź ograniczenie negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji ustaleń projektu planu (pkt. 4.1. prognozy).

Wszystkie wyznaczone w projekcie planu tereny nie należą, w myśl aktualnie obowiązującego prawa z zakresu ochrony środowiska, tj. art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, do terenów podlegających ochronie akustycznej. Wręcz przeciwnie, są to tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowej, składowej i usługowej, które same mogą być źródłem uciążliwości dla sąsiednich terenów, w tym uciążliwości akustycznej.

W celu zminimalizowania ewentualnej uciążliwości projektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych dla terenów sąsiednich, w tym dla funkcji chronionych akustycznie (istniejącej zabudowy zagrodowej), projekt planu nakazuje realizację stref zieleni izolacyjnej zadrzewień liściastych i iglastych wzdłuż południowo-wschodniej granicy terenu 1PU. Jest to jedna z form ochrony przed hałasem, która będzie realizowana poprzez nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej o szerokości co najmniej 10 m, co ma na celu w naturalny sposób oddzielać funkcje terenów o kolizyjnym przeznaczeniu.

Dotrzymanie standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie będzie zależało również od jej odległości od źródła zagrożenia, jak też stosowanych technologii (np. sprzyjające środowisku - obniżające hałas przemysłowy).

Na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy braku informacji o planowanych przedsięwzięciach, nie da się określić, jakie przedsięwzięcia zostaną zrealizowane i czy będą

to przedsięwzięcia, których oddziaływanie na środowisko będzie znaczące w rozumieniu obowiązujących przepisów. Określenie oddziaływań jest zatem niepełne i ma charakter ogólny.

Oddziaływania będą występowały w fazie budowy poszczególnych obiektów, ich eksploatacji i likwidacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane.

Faza budowy związana jest z krótkotrwałym okresem korzystania ze środowiska, który wiąże się przede wszystkim z przygotowaniem terenu do rozpoczęcia planowanego przedsięwzięcia i zabezpieczeniem terenu budowy. Prowadzone podczas budowy prace mają charakter okresowy i nie wpływają na stan środowiska, ponieważ wszystkie oddziaływania mają charakter odwracalny.

Faza eksploatacji będzie związana z określonym korzystaniem ze środowiska, z oddziaływaniem na niego poprzez:

- emisje zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego,
- emisja hałasu i wibracji,
- wytwarzaniem odpadów (w tym niebezpiecznych),
- poborem wody,
- poborem energii,
- powstawaniem ścieków bytowych i przemysłowych,
- powstawaniem wód opadowych i roztopowych.

Intensywność poszczególnych rodzajów oddziaływań będzie zróżnicowana, w zależności od zastosowanych rozwiązań techniczno – technologicznych i organizacyjnych.

Podczas fazy likwidacji należy uwzględnić stopień degradacji terenu związanego z działalnością projektowanego zamierzenia inwestycyjnego. Realizacja inwestycji wiąże się bowiem z wprowadzeniem elementów trwale ingerujących w środowisko, dlatego też jego likwidacja spowoduje konieczność prowadzenia działań naprawczych. Może zajść potrzeba podejmowania prac rekultywacyjnych przywracających stan środowiska do stanu pierwotnego bądź wykorzystania istniejących budynków i obiektów infrastruktury technicznej, po adaptacji, do innych celów działalności gospodarczej. Ważnym elementem na etapie likwidacji będzie przeprowadzenie badań stanu wierzchniej warstwy terenu. Prace rozbiórkowe i rekultywacyjne mogą stać się źródłem niezorganizowanej emisji pyłów do powietrza.

Dla potrzeb niniejszej prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko w podziale na oddziaływania:

- bezpośrednie – zmniejszenie obszarów rolniczych; mechaniczne przekształcenia pokrywy glebowo-roślinnej pod budynkami i terenami komunikacyjnymi w wyniku technicznej zabudowy powierzchni ziemi; emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza; znaczny wzrost emisji hałasu i wibracji; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków; wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni;
- pośrednie – uszczelnienie powierzchni; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; ryzyko wystąpienia wypadków i awarii; poprawa estetyki zabudowy;
- wtórne – eksploatacja pojazdów samochodowych jest źródłem emisji gazów obniżających odczyn opadów atmosferycznych (kwaśne deszcze), na których oddziaływanie narażone są gleby oraz roślinność; zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;
- skumulowane – na analizowanym obszarze na skutek lokalizacji obiektów o różnych funkcjach (zabudowa usługowa, produkcyjna, magazynowa, składowa, drogi, parkingi, place manewrowe i postojowe) będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – emisje pyłowe i gazowe do atmosfery (w tym emisje komunikacyjne, emisja punktowa); ścieki przemysłowe; wody opadowe i roztopowe; odpady (w tym niebezpieczne); emisje i hałas komunikacyjny; wibracje; promieniowanie elektromagnetyczne;

- krótkoterminowe – emisja hałasu budowlanego; zanieczyszczenia powietrza w fazie budowy; odpady budowlane; ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy; fragmentaryczne zakłócenie funkcjonowania środowiska w trakcie prowadzenia robót budowlanych;
- długoterminowe – uszczelnienie powierzchni; zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej poprzez zajęcie zabudową i zagospodarowaniem oraz terenami komunikacyjnymi; zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków (spowodowany wzrostem ilości użytkowników terenów); wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni; emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza;
- stałe – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej przez zabudowę, zagospodarowanie i tereny komunikacyjne; zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych; uszczelnienie powierzchni; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; zmiana krajobrazu; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków; wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni;
- chwilowe – ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy; powstawanie odpadów budowlanych; emisje hałasu i zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza powodowane pracą sprzętu budowlanego występujące w fazie budowy obiektów; oddziaływania występujące przy zmianie emisji normalnej lub w stanach awaryjnych.

Realizacja projektu planu może również powodować, w aspekcie negatywnym:

1. Tymczasowe naruszenie istniejących drenaży przy realizacji podziemnych sieci uzbrojenia, terenów komunikacyjnych i obiektów kubaturowych.
2. Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej z tytułu zajęcia części gruntów dotychczas aktywnych przyrodniczo pod tereny zabudowy i komunikacyjne.
3. Zmniejszenie powierzchni nieutwardzonej na korzyść powierzchni utwardzonej i uszczelnionej występujących w obrębie obszarów zurbanizowanych (m.in. przy utwardzeniu dróg wewnętrznych dojazdowych, parkingów, placów postojowych i manewrowych).

Możliwe oddziaływania, w tym również negatywne, nie powinny mieć znaczącego wpływu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu wzrośnie liczba źródeł zanieczyszczeń środowiska, ale jednak będą one miały znaczenie lokalne.

Ponadto projekt planu zawiera zapisy, które mają zminimalizować ewentualne negatywne skutki funkcjonowania projektowanej zabudowy dopuszczonej w obrębie terenów przeznaczonych do urbanizacji. M.in. wprowadza zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w aktualnych przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska. W zakresie ogrzewania lokalnego projekt planu nakazuje stosowanie indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego oraz paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin). Dopuszcza również możliwość zaopatrzenia w ciepło energią pozyskiwaną ze źródeł odnawialnych.

4.7 Możliwość ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko

Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów dotyczą przede wszystkim znacznego zwiększenia możliwości inwestycyjnych oraz przekształcenie niemalże całego analizowanego obszaru w tereny zainwestowane i komunikacyjne. Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mają przede wszystkim na celu zmianę dotychczasowej funkcji w kierunku urbanizacyjnym. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie zatem znaczącemu zmniejszeniu.

Projekt planu nie wyznacza terenów wyłączonych z możliwości inwestycyjnych. Jedynie wzdłuż wschodniej i południowo-wschodniej granicy terenu 1PU projekt planu nakazuje realizację stref zieleni izolacyjnej wysokiej i niskiej o szerokości odpowiednio 6,0 m i 10,0 m, przy czym stosunek zieleni wysokiej

do zieleni niskiej powinien wynosić, zgodnie z ustaleniami projektu planu odpowiednio 70 do 30. Realizacja stref zieleni izolacyjnej jest jednym z możliwych do zastosowania rozwiązań mających na celu ograniczenie uciążliwości hałasu i emisji zanieczyszczeń. Zaleca się stosowanie ciągów roślinności wielowarstwowej o nieregularnym układzie drzew i krzewów, z dużym udziałem gatunków zimozielonych. Przy doborze gatunków należy brać pod uwagę ich odporność na warunki presji antropogenicznej. Zaleca się wyprzedzające w stosunku do rozpoczęcia prac budowlanych wprowadzenie nasadzeń, przy czym dla osiągnięcia szybszych efektów materiał nasadzeniowy powinien mieć ok. 1 m wysokości. Prawdłowo ukształtowana strefa zieleni izolacyjnej skutecznie zatrzymuje znaczną część zanieczyszczeń powietrza oraz łagodzi skutki uciążliwości powodowane hałasem.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego, do którego ustaleń odnosi się niniejsze opracowanie, zawiera zapisy, które mają na celu zminimalizowanie kolizji jakie mogą zaistnieć przy urbanizacji przedmiotowego terenu. Warunkiem niezbędnym dla spełnienia przyjętych w planie założeń środowiskowych jest ich respektowanie przez użytkowników terenów.

Ustalenia projektu planu w odniesieniu do zasad użytkowania poszczególnych terenów m.in. mają na celu ochronę warunków środowiskowych analizowanego obszaru oraz ludzi.

Istotny wpływ na zagospodarowanie terenu badań mają również określone w projekcie planu zasady wyposażenia go w infrastrukturę techniczną. Systematyzują one działalność gospodarczą oraz urbanizację w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zaopatrzenia w gaz oraz energię elektryczną, gospodarki odpadami oraz określają ogólne warunki korzystania ze środowiska. Ich respektowanie zapewni prawidłowe funkcjonowanie analizowanego obszaru. Do rozwiązań pro środowiskowych należy zaliczyć:

- zakazanie wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych i do ziemi oraz utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów ściekowych;
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez ustalenie docelowego odprowadzania ścieków jedynie w systemie rozbudowanej istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej;
- ustalenie obowiązku podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi z tego zakresu;
- wprowadzenie obowiązku instalowania separatorów ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych, manewrowych i parkingów (zgodnie z przepisami odrębnymi);
- wprowadzenie obowiązku stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego;
- wprowadzenie obowiązku stosowania paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin;
- dopuszczenie możliwości zaopatrzenia w ciepło energią pozyskiwaną z odnawialnych źródeł energii;
- ustalenie istniejącej sieci gazowej średniego i wysokiego ciśnienia jako źródła wytwarzania energii;
- ustalenie obowiązku postępowania z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Do zapisów oddziałujących korzystnie na środowisko oraz mogących ograniczyć negatywny wpływ na środowisko należy zaliczyć wprowadzenie obowiązkowej ochrony istniejących zadrzewień (nie kolidujących z zamierzeniem inwestycyjnym) oraz ustalenie minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej.

Uciążliwe oddziaływanie na środowisko będzie miał przede wszystkim teren projektowanej zabudowy produkcyjnej, magazynowej, składowej i usługowej oraz istniejące i projektowane tereny komunikacyjne (droga krajowa nr 12, droga lokalna, droga wewnętrzna oraz parkingi, place postojowe i manewrowe). Projekt planu zawiera jednak zapisy mające na celu ograniczenie i wyeliminowanie szkodliwych skutków zainwestowania.

Proponowane rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne w zakresie zabudowy i zagospodarowania będą niosły ze sobą negatywne oddziaływanie na środowisko – teren zabudowy produkcyjnej, magazynowej, składowej, usługowej. Projekt planu zawiera jednak szereg zapisów, które mają na celu ograniczyć uciążliwość tych terenów dla środowiska, w tym dla sąsiedniej zabudowy zagrodowej. Ponadto na etapie

obecnie opracowywanej Prognozy, w świetle dostępnych materiałów, nie jest możliwe określenie całkowitej ilości i pełnego rozmiaru konsekwencji, jakie może spowodować urbanizacja analizowanego obszaru. Oddziaływanie poszczególnych terenów będzie zależać w dużym stopniu od przyjętych rozwiązań technologicznych.

Negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko będzie się przejawiało przede wszystkim: znaczącym zmniejszeniem obszarów rolniczych i tym samym powierzchni biologicznie czynnej poprzez zajęcie zabudową i terenami komunikacyjnymi; unieczynnieniem gleby pod zabudową i terenami komunikacyjnymi; uszczelnieniem terenu; wzrostem ilości odpadów i wytwarzanych ścieków przemysłowych; powstawaniem odpadów niebezpiecznych; zwiększeniem spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych w obrębie uszczelnionych powierzchni; wzrostem poziomu hałasu (komunikacyjnego i przemysłowego) i wibracji; emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza atmosferycznego.

Uciążliwości jakie powstaną w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie powinny znacząco wpłynąć na znaczne pogorszenie się walorów środowiska w skali miejscowości, przy założeniu, iż ustalenia uchwały będą respektowane przez użytkowników terenów. W/w negatywne oddziaływania ustaleń projektu planu nie powinny mieć również znaczącego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Ze względów sanitarnych zaleca się zadarnianie wszystkich wolnych od zabudowy i komunikacji powierzchni. Trawniki spełniają podstawową rolę sanitarno-higieniczną wychwytyjąc zanieczyszczenia, a sedimentacja pyłu na trawnikach przeciwdziała ich wtórnemu unoszeniu i przenikaniu do gleb.

Ponadto ze względów ekologicznych, ekonomicznych, społecznych oraz estetycznych sugeruje się sadzenie drzew w przestrzeniach wolnych od zabudowy. Poprawiają one jakość powietrza, ponieważ pomagają ochłodzić i odświeżyć powietrze, którym oddychamy. Mają bezpośredni wpływ na zanieczyszczenia powietrza, gdyż liście drzew zatrzymują kurz (pyły) oraz pomagają usuwać z atmosfery toksyczne substancje. Stanowią bufor chroniący przed hałasem. Drzewo ma również istotny, pozytywny wpływ na psychikę i samopoczucie człowieka. Przede wszystkim drzewa wzbogacają bioróżnorodność środowiska.

W celu złagodzenia zaproponowanych w projekcie planu ustaleń wskazuje się następujące propozycje rozwiązań:

- zachowanie możliwie największej powierzchni terenu biologicznie czynnego z roślinnością trwałą (drzewa i krzewy);
- stosowanie do utwardzania powierzchni materiałów przepuszczalnych;
- wprowadzanie do ziemi czystych wód opadowych i roztopowych, po wstępnym ich podczyszczaniu i retencjonowaniu;
- wyposażenie terenów w nieuciążliwe dla środowiska urządzenia i instalacje grzewcze posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego;
- stosowanie przez użytkowników poszczególnych terenów paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin;
- możliwie jak najwcześniejsze wyposażenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej.

4.8 Rozwiązania alternatywne dla projektu planu

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla nowej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej wskazują nowe możliwości dalszego rozwoju wsi w oparciu o istniejące uwarunkowania.

Wyznaczony w projekcie planu teren do zabudowy w postaci zabudowy produkcyjnej, magazynowej, składowej i usługowej stanowią kontynuację zapisów obowiązującego „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów*”.

Projekt planu w swoich przesądzeniach funkcjonalno-przestrzennych uwzględnia konieczność rezerwacji terenu pod inwestycje komunikacyjne, jak również potrzebę realizacji wzdłuż południowo-wschodniej granicy obszaru badań pasa zieleni izolacyjnej, służącego ochronie terenów zabudowy zagrodowej przed uciążliwościami wynikającymi z sąsiedztwa terenów przemysłowej działalności gospodarczej.

Należy zaznaczyć, iż w chwili obecnej dla analizowanego obszaru nie obowiązuje prawo miejscowe, które przeznaczyłoby już w przeszłości analizowany teren do urbanizacji. Zatem kształtowanie nowej zabudowy i wszelkich procesów inwestycyjnych odbywałyby się w trybie wydawanych decyzji administracyjnych z ograniczonymi możliwościami przeprowadzenia wieloaspektowych analiz przestrzennych. Będą wydawane pozwolenia na budowę w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nakładają na inwestora znacznie mniejszy zakres warunków do spełnienia niż czynią to ustalenia planu miejscowego. Przestrzeń wypełniałaby się inwestycjami w sposób nieskoordynowany i zagrażający ładowi przestrzennemu, poprzez jednostkowe, a nie kompleksowe rozwiązania. Ponadto presja inwestycyjna w sytuacji braków planów miejscowych może wywołać (wobec braku dostatecznie silnych podstaw prawnych do eliminacji zagospodarowania niekorzystnego) pojawienie się obiektów dysharmonijnych, jak również zachwianie proporcji między terenami zielonymi a zabudową (między powierzchnią biologicznie czynną a powierzchnią zabudowy). Decyzje o warunkach zabudowy nie muszą bowiem być w zgodzie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na położenie analizowanego terenu w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej” wątpliwości budzą ustalenia z zakresu zasad kompozycji i kształtowania projektowanej zabudowy – przede wszystkim w zakresie wysokości budynków i ich kolorystycznego wykończenia. Dopuszczenie wysokiej zabudowy produkcyjnej, magazynowej, składowej i usługowej w standardach kolorystycznych przyjętych w znakach firmowych inwestora będzie wiązała się ze znaczną zmianą krajobrazu. Dlatego też wskazane jest uszczegółowienie zapisów z zakresu dopuszczanej kolorystyki, m.in. wprowadzenie obowiązku stosowania kolorystyki neutralnej i pastelowej, która nie powoduje nieuzasadnionej ekspozycji w krajobrazie.

Zatem brak realizacji projektu planu nie wpłynie na pozostawienie w stanie niezmienionym istniejącej powierzchni użytków rolnych, co ilustruje chociażby fot. nr 2. Ze względu na prywatną własność działek należy się liczyć z presją realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Już w chwili obecnej analizowany teren już w chwili obecnej jest rozpatrywany jako miejsce budowy zakładu produkcyjno-magazynowego z towarzyszącym dostosowaniem infrastruktury na działce o nr ewid. 49/2 oraz budowy zakładu produkcyjnego z zapleczem magazynowym na działce o nr ewid. 51/9.

Opracowywany projekt planu jest wynikiem powyższych potrzeb inwestycyjnych oraz jednocześnie zniweluje, bądź ograniczy negatywne skutki nieuchronnego procesu przekształcania terenów rolniczych, szczególnie cechujących się tak atrakcyjnym położeniem komunikacyjnym (w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 12). Jest również zgodny ze Studium..., które przeznacza obszar rozważań do urbanizacji.

4.9 Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu

Projekt planu został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń projektu planu wymaga kontroli i oceny jakości poszczególnych elementów środowiska. Do kontrolowania i egzekwowania przestrzegania przepisów ochrony środowiska niezbędna jest wiarygodna wiedza o stanie środowiska, która jest zapewniana w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W miarę potrzeb możliwe jest tworzenie lokalnych sieci monitoringu zapewniających śledzenie i kontrolowanie najbardziej szkodliwych punktowych lub obszarowych źródeł zanieczyszczenia i ich wpływu na środowisko lokalne.

Proponując dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu są następujące:

- ocena projektowanego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu planu działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko;

- analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, a także innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, np.:
 - ✓ ocena stanu sanitarnego i jakości powietrza,
 - ✓ ocena jakości wód,
 - ✓ ocena jakości gleby i ziemi,
 - ✓ ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,
 - ✓ ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku,
 - ✓ ocena gospodarki odpadami,wykonywane raz na 1 rok.

Monitorowanie i ocena realizacji planowanej zabudowy wymaga określenia podstawowych grup wskaźników. Mogą być one sporządzane w kategoriach dotyczących presji na środowisko czy w kontekście zachowania zrównoważonego, ładu przestrzennego. Proponuje się następujące wskaźników służących analizie jakości środowiska:

- jakość wody w sieci wodociągowej (klasa);
- jakość wód podziemnych;
- ilość i jakość ścieków odprowadzanych z analizowanego obszaru;
- dysproporcje między siecią wodociągową a kanalizacyjną;
- ilość wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z analizowanego obszaru;
- jakość gleb;
- jakość (zanieczyszczenie) powietrza;
- udział instalacji ogrzewanych w oparciu o paliwa zapewniające wysoki stopień czystości emisji spalin w ogólnym wytwarzaniu energii (%);
- udział instalacji ogrzewanych w oparciu o odnawialne źródła energii w ogólnym wytwarzaniu energii (%);
- ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów - poziom odzysku odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do całkowitej ilości tych odpadów zawartych w odpadach komunalnych (%), udział odpadów niebezpiecznych;
- udział poszczególnych form użytkowania gruntu w stosunku do całkowitej powierzchni analizowanego obszaru (%);
- jakości powierzchni biologicznej – m.in. liczba nasadzeń drzew na analizowanym terenie (szt.), liczby wyciętych/posadzonych drzew, powierzchni wyciętych/posadzonych krzewów;
- jakość klimatu akustycznego (dB) – uciążliwość akustyczna istniejących ciągów komunikacyjnych na podstawie pomiarów zarządcy drogi lub WIOŚ (dB);;
- bezpieczeństwa elektromagnetycznego (oddziaływania pól elektromagnetycznych).
- sprawność i stan techniczny urządzeń zapewniający bezawaryjną pracę instalacji.

Za monitoring poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialny jest przede wszystkim Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane z zakresu ochrony przyrody zapewniają zaś Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych. Jednostkami wspomagającymi zapewniającymi informacje są m.in. urzędy wojewódzkie, starostwa powiatowe, zarządy dróg, instytucje związane z gospodarką wodną (m.in. RZGW, IMGW) i inne. Wyniki badań prowadzonych przez w/w instytucje są powszechnie dostępne w raportach przez nie opracowanych.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

Ponadto zgodnie z art. 55 ust. 3. pkt. 5 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016, poz. 353 ze zmianami) monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko zobowiązany jest prowadzić organ opracowujący projekt dokumentu.

4.10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie skutkowała transgranicznym oddziaływaniem na środowisko. Wynika to z faktu znaczących odległości dzielących analizowany obszar od granic państwa, liczonych w setkach kilometrów.

4.11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

W rozdziale pierwszym prognozy zawarte są informacje wprowadzające dotyczące przedmiotu, celu, zasięgu oraz metod wykorzystanych przy sporządzaniu prognozy. Ponadto pokazane są powiązania projektu planu z innymi dokumentami, w tym z: „*Polityką Ekologiczną Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*”, „*Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020*”, „*Opracowaniem ekofizjograficznym*” sporządzonym dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz z analizowanym projektem planu.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Kuchary w rejonie drogi krajowej nr 12 na zlecenie Wójta Gminy Gołuchów. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla w/w obszaru została podjęta uchwałą Nr XII/107/2015 Rady Gminy Gołuchów z dnia 28 października 2015 roku.

Obszar objęty opracowaniem to wschodni fragment miejscowości Kuchary obejmujący działki o nr ewid.: 36, 37, 43, 44, 45, 46, 47, 48/2, 49/2, 51/9, 51/11, 51/13, 525/1, 525/2. Położony jest on po zachodniej stronie drogi krajowej nr 12. Łączna powierzchnia obszaru to ok. 46,4 ha.

W rozdziale drugim prognozy analizie poddano stan środowiska przyrodniczego obszaru, jego zagrożenia i potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektu planu. W wyniku przeprowadzonej analizy poszczególnych elementów środowiska, tj. rzeźba, budowa geologiczna i surowce naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierząt, prawne formy ochrony przyrody i obszary Natura 2000 należy stwierdzić, iż istniejące uwarunkowania przyrodnicze sprzyjają zurbanizowaniu analizowanego obszaru (korzystne nachylenie terenu, warunki posadowienia zabudowy, poziom wód gruntowych, warunki klimatyczne). Głównymi ograniczeniami dla urbanizacji są:

- istniejące urządzenia melioracji wodnych (drenowania) figurujące w ewidencji WZMiUW;
- położenie w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej”;
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna niskiego (0,4kV) i średniego (15kV) napięcia;
- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 i średniego ciśnienia PE Dz 180;
- rurociąg przesyłowy paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem) służący do transportu ropy naftowej i produktów naftowych o średnicy 400 mm z Płocka do Ostrowa Wlkp.;
- bezpośrednie sąsiedztwo z drogą krajową nr 12.

Oceniono istniejący stan zagospodarowania analizowanego obszaru. Cechuje go nieznaczny stopień zainwestowania. Zamierzenia inwestycyjne mają miejsce jedynie w północnej części analizowanego obszaru (działka nr ewid. 49/2) – realizacja wielko-powierzchniowego budynku o funkcji produkcyjno-magazynowej.

Pozostałe obszary nadal są wolne od naniesień kubaturowych. To obszary aktywne przyrodniczo pozostające w użytkowaniu rolniczym. Reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych (pola uprawne). Zieleń wysoką reprezentuje jedynie grupy i pojedyncze drzewa rosnące w pasie drogowym drogi krajowej nr 12 i na południowych krańcach analizowanego obszaru przy ziemnej drodze gminnej. Grupą wykazującą silną ekspansję są przede wszystkim rośliny synantropijne tj. związane działalnością człowieka.

Przez analizowany obszar przebiegają liczne przesyłowe sieci infrastruktury technicznej tj.: gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200, gazociąg średniego ciśnienia PE Dz 180, rurociąg przesyłowy paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem) służący do transportu ropy naftowej i produktów naftowych o średnicy 400 mm z Płocka do Ostrowa Wlkp., linia elektroenergetyczna średniego napięcia SN 15 kV.

Przedstawiono potencjalne zmiany w przypadku braku projektowanego dokumentu. Ustalono iż środowisko nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie poddawane działaniu procesów zarówno naturalnych jak i antropogenicznych. Prywatna własność działek powoduje, iż istnieje duża presja realizacji zamierzeń inwestycyjnych, także i tych mogących stanowić znaczne obciążenie dla środowiska.

Zatem analizowany teren bez względu na realizację projektu mpzp ulegnie częściowym zmianom w zakresie kubaturowym, co ilustruje chociażby fot. nr 2. Kształtowanie nowej zabudowy i wszelkich procesów inwestycyjnych, ze względu na brak prawa miejscowego, odbywałyby się w trybie wydawanych decyzji administracyjnych, a więc z ograniczonymi możliwościami przeprowadzenia wieloaspektowych analiz przestrzennych, które ustalają sposób zagospodarowania dla każdej działki osobno.

Realizacja projektowanego dokumentu jest wynikiem potrzeb inwestycyjnych, co potwierdza fakt, iż analizowany teren już w chwili obecnej jest rozpatrywany jako miejsce budowy zakładu produkcyjno-magazynowego z towarzyszącym dostosowaniem infrastruktury na działce o nr ewid. 49/2 oraz budowy zakładu produkcyjnego z zapleczem magazynowym na działce o nr ewid. 51/9. Jednocześnie zniweluje, bądź ograniczy negatywne skutki nieuchronnego procesu przekształcania terenów rolniczych, szczególnie cechujące się tak atrakcyjnym położeniem komunikacyjnym (droga krajowa nr 12).

Opracowywany projekt planu jest zgodny ze Studium..., które przeznaczają obszar rozważań do urbanizacji.

Rozdział trzeci przedstawia istniejący stan środowiska analizowanego obszaru, który należy uznać za zadowalający. Charakter i położenie obszaru objętego projektem planu powoduje, że obecnie w jego obrębie jest kilka zasadniczych problemów w zakresie degradacji środowiska. Zasadniczym źródłem uciążliwości dla środowiska jest przede wszystkim:

- prowadzona działalność rolnicza – emisja amoniaku, podnoszenie stężeń związków azotu i fosforu w glebie prowadzące do zmiany składu chemicznego gleby, emisja produktów rozkładu materii organicznej, zanieczyszczenia powstające podczas użytkowania pojazdów i maszyn rolniczych, niewłaściwa mechanizacja prowadząca do niszczenia struktury gleby; w konsekwencji prowadzi to do zagrożenia wód podziemnych;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15kV – sztuczne liniowe źródło emisji pól elektromagnetycznych;
- realizowana zabudowa - degradacja pierwotnej pokrywy glebowej i źródło zanieczyszczeń, także źródło hałasu związane z bytowaniem człowieka (nie powodujące jednak przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku).

Ponadto o stanie jakości środowiska analizowanego obszaru decydują źródła uciążliwości znajdujące się poza granicami terenu badań. Są to przede wszystkim:

- droga krajowa nr 12 – główne źródło emisji komunikacyjnych, uciążliwości akustycznej oraz zanieczyszczenia gleb (głównie metalami ciężkimi); jej ranga powoduje, iż ma ona decydujący wpływ na stan sanitarny powietrza oraz klimat akustyczny analizowanego obszaru;
- zabudowa zagrodowa – potencjalne źródło uciążliwości zapachowej (emisja do powietrza zanieczyszczeń odorowych).

Z informacji dotyczących stanu środowiska na terenie województwa wielkopolskiego zgromadzonych w ramach monitoringu poszczególnych elementów środowiska wynika (dane za rok 2014 i 2015)³⁹:

- powietrze – nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń gazowych takich jak: SO₂, NO₂, CO, O₃ (poziom docelowy), zanieczyszczeń pyłowych takich jak stężenie średnie dla roku dla pyłu PM10 oraz zawartości metali (tj. ołów, arsen, kadm, nikiel) w pyłe PM10 i benzenu; stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego O₃, stężenia średniego dla roku dla pyłu PM2,5 oraz 24-godzinnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 i zawartego w nim benzo(a)pirenu;
- wody powierzchniowe – w ramach monitoringu jakości Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzecznych potencjał ekologiczny dla JCWP Proсна od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątki Małego w 2014 r. został określony jako dobry; stanu chemicznego nie oceniano i tym samym stanu wód;⁴⁰ w 2015 r. w/w JCWP nie była objęta monitoringiem;⁴¹
- wody podziemne – wody w obrębie zlewni Giszki, Lipówki, Ołoboku i Trzemnej (Ciemnej) są zanieczyszczone azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych; cała miejscowość Kuchary, w tym analizowany leży w zasięgu wyznaczonego obszaru szczególnie narażonego (OSN); na terenie gminy Gołuchów brak jest punktów pomiarowych sieci monitoringu wód podziemnych; jednolita część wód podziemnych (JCWPd), w obrębie której leży gmina posiada dobry stan wód pod względem ilościowym i chemicznym, nie mniej jednak osiągnięcie celi środowiskowych jest zagrożone;
- gleba i ziemia – na terenie gminy Gołuchów brak jest punktów pomiarowo-kontrolnych wyznaczonych w ramach monitoringu;
- hałas – na terenie powiatu pleszewskiego (w tym gmina Gołuchów) w 2015 r. nie były prowadzone pomiary hałasu komunikacyjnego; przeprowadzone w 2012 r. pomiary w otoczeniu drogi krajowej nr 12 w miejscowości Kościelna Wieś (ul. Kaliska 2) wykazały przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, zarówno w porze dziennej jak i nocnej, co skutkowało sporządzeniem mapy akustycznej (brak jednak programu ochrony przed hałasem);
- pole elektromagnetyczne – brak przekroczeń dopuszczalnych wartości natężenia PEM w punkcie pomiarowym w Gołuchowie (ul. 23-go stycznia 11).

Rozdział czwarty krótko omawia projektowane zagospodarowanie oraz poddaje analizie i ocenie oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko.

Projekt planu miejscowego składa się z części opisowej – tekst planu (projekt uchwały Rady Gminy) oraz graficznej – rysunku planu w skali 1:1000. Wyodrębnia tereny będące przedmiotem przepisów szczegółowych o różnym przeznaczeniu lub różnych sposobach zagospodarowania, wyznaczone liniami rozgraniczającymi i oznaczone na rysunku planu symbolami, dla których ustalone zostało podstawowe przeznaczenie terenu.

Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów dotyczą przede wszystkim znacznego zwiększenia możliwości inwestycyjnych oraz przekształcenie niemalże całego analizowanego obszaru w tereny zainwestowane i komunikacyjne. Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mają przede wszystkim na celu zmianę dotychczasowej funkcji w kierunku urbanizacyjnym. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie zatem znaczącemu zmniejszeniu.

W celu minimalizacji negatywnych skutków funkcjonowania obiektów w obrębie terenów przeznaczonych projektem planu do urbanizacji zawiera on ustalenia w zakresie zasad wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Projekt planu ustala m.in.:

³⁹ Zgodnie z: „Informacją o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2014”, 2015, WIOŚ w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, Kalisz; „Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2014”, 2015, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

⁴⁰ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2014”, 2015, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

⁴¹ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015”, 2016, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych, ziemi oraz utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów ściekowych;
- obowiązek odprowadzania ścieków jedynie w systemie rozbudowanej istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej;
- obowiązek podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi z tego zakresu;
- obowiązek instalowania separatorów ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych, manewrowych i parkingów (zgodnie z przepisami odrębnymi);
- obowiązek stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego;
- obowiązek stosowania paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin;
- możliwość zaopatrzenia w ciepło energią pozyskiwaną z odnawialnych źródeł energii;
- istniejącą sieć gazową średniego i wysokiego ciśnienia jako źródła wytwarzania energii;
- obowiązek postępowania z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Wymagane planem zapewnienie projektowanej zabudowie dostępności do prawie wszystkich sieci infrastruktury technicznej gwarantuje brak uciążliwości związanych z jej funkcjonowaniem.

W prognozie dokonano oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu planu, m.in. jego zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska (w tym szczebla wspólnotowego i krajowego), ochrona obszarów i obiektów na podstawie przepisów odrębnych, ochrona różnorodności biologicznej oraz proporcja terenów o różnych formach użytkowania.

Cały obszar objęty uchwałą położony jest w granicach obszarowej formy ochrony przyrody w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2015 r., poz. 2134 ze zmianami), tj. w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu (OCHK) „Dolina rzeki Ciemnej” powołanego uchwałą Nr 111/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kaliszu z dnia 27 kwietnia 1990 r. *w sprawie ustalenia obszaru krajobrazu chronionego „Dolina rzeki Ciemnej” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru* (Dz. U. Woj. Kaliskiego z 1990 r., Nr 18, poz. 167). Uchwała powołująca obszar chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej” utraciła jednak swoją moc prawną.

Analizowany obszar nie leży w obrębie obszaru NATURA 2000.

Projekt planu wyznacza zasady ochrony istniejących urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (drenowania) figurujących w ewidencji WZMiUW. Istniejące urządzenia drenarskie podlegają obowiązkowo ochronie, a nawet obowiązkowemu odtworzeniu w przypadku ich uszkodzenia. Ewentualne kolizje z istniejącym drenażem należy rozwiązać w sposób zapewniający jego dalsze prawidłowe funkcjonowanie.

W granicach obszaru obowiązywania ustaleń projektu planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych. Projekt planu nie wyznacza terenów górniczych, ponieważ w obrębie terenu badań brak jest złóż surowców naturalnych posiadających ważną koncesję na wydobywanie.

W projekcie planu, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą prognozę nie wyznaczono terenów, które w myśl aktualnie obowiązującego prawa z zakresu ochrony środowiska należą do terenów podlegających ochronie akustycznej.

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi przekształcenie całej powierzchni analizowanego obszaru, w znacznym stopniu dotychczas aktywnej przyrodniczo, w tereny zabudowy i komunikacyjne. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie zatem znacznemu zmniejszeniu. Projekt planu nie wyznacza terenów nie inwestycyjnych wyłączonych z możliwości urbanizacji. Jedynie wzdłuż wschodniej i południowo-wschodniej granicy terenu 1PU projekt planu nakazuje realizację stref zieleni izolacyjnej wysokiej i niskiej o szerokości odpowiednio 6,0 m i 10,0 m, przy

czym stosunek zieleni wysokiej do zieleni niskiej powinien wynosić, zgodnie z ustaleniami projektu planu odpowiednio 70 do 30.

W prognozie poddano ocenie warunki zagospodarowania terenu określone w projekcie planu, które wynikają z potrzeb ochrony środowiska m.in. ochrony bioróżnorodności, krajobrazu, warunków gruntowych, warunków wodnych, powietrza, warunków przebywania życia obecnym i przyszłym użytkownikom analizowanego obszaru.

Z punktu widzenia nowo planowanych inwestycji projekt planu na terenie przeznaczonym do urbanizacji - pod zabudowę produkcyjną, usługową, składów, magazynów zakazuje lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w aktualnych przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej, w tym przesyłowe. Dopuszcza jednak możliwość lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych. Nie mniej jednak, należy tutaj podkreślić, iż obecny etap – projekt planu to jedynie wskazanie przeznaczenia terenu. Nie ma jeszcze miejsca przesądzenie, jaka konkretna inwestycja zostanie zrealizowana.

Ponadto projekt planu ustala zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych - zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku.

Proponowane w projekcie planu zagospodarowanie będzie się to wiązało z następującymi zjawiskami:

- wprowadzeniem gazów lub pyłów do powietrza,
- wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi,
- zmianą warunków hydrogeologicznych,
- przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu i pokrywy glebowej,
- zanieczyszczeniem gleby lub ziemi,
- emitowaniem hałasu,
- wytwarzaniem odpadów,
- zmianą szaty roślinnej,
- ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.

Analiza wpływu i przewidywanych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska tj.: powietrze; klimat; wody powierzchniowe i podziemne; gleba i powierzchnia ziemi; świat roślinny i zwierzęcy oraz ekosystemy; klimat akustyczny; krajobraz; zasoby naturalne; zdrowie ludzi i dobra materialne wykazała, iż może nastąpić pogorszenie jakości niektórych komponentów w stosunku do stanu obecnego. Wzrost możliwości inwestycyjnych na obszarze objętym uchwałą przyczyni się do: znaczącego zmniejszenia obszarów rolniczych i tym samym powierzchni biologicznie czynnej; uszczelnieniem terenu; wzrostu ilości odpadów i wytwarzanych ścieków przemysłowych; powstawania odpadów niebezpiecznych; zwiększenia spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych w obrębie uszczelnionych powierzchni; wzrostu poziomu hałasu (komunikacyjnego i przemysłowego) i wibracji; wzrostu emisji spalin i pyłów do powietrza atmosferycznego.

Wystąpi zatem szereg czynników, które będą w różnym stopniu: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótko- i długoterminowym, stałym i chwilowym oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Niemniej jednak projekt planu zawiera szereg zapisów mających na celu ograniczyć uciążliwość tego terenu dla środowiska. W szczególności:

- określenie zasad zagospodarowania wyznaczonych terenów;
- uporządkowanie sprawy dojazdu do nieruchomości;
- ustalenie maksymalnie możliwej ochrony zieleni przy podjętych działaniach inwestycyjnych na minimum 20% powierzchni działki budowlanej;
- ustalenie nakazu ochrony istniejących zadrzewień śródpolnych nie kolidujących z zamierzeniem inwestycyjnym;

- wprowadzenie obowiązku realizacji strefy zieleni izolacyjnej o szerokości 6,0 m i 10,0 m wzdłuż wschodniej i południowo-wschodniej granicy opracowania;
- wprowadzenie zakazu realizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z nielicznymi wyjątkami;
- wprowadzenie zakazu budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi (w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych);
- wprowadzenie obowiązku zapewnienia dalszego prawidłowego funkcjonowania istniejącego drenażu oraz odtworzenia w przypadku ich uszkodzenia;
- wprowadzenie obowiązku postępowania z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami;
- wprowadzenie obowiązku stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje posiadające certyfikaty bezpieczeństwa ekologicznego;
- dopuszczenie ogrzewania budynków wyłącznie paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin oraz energią pozyskiwaną z odnawialnych źródeł energii;
- ustalenie istniejącej sieci gazowej średniego i wysokiego ciśnienia jako źródła wytwarzania energii;
- dopuszczenie możliwości docelowego odprowadzania ścieków jedynie w systemie rozbudowanej istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej; odprowadzanie ścieków do atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych z wywozem zgromadzonych nieczystości do punktu zlewnego zostało wykluczone jako rozwiązanie tymczasowe;
- ustalenie obowiązku podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi z tego zakresu;
- nie zezwolenie na wprowadzanie nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków przemysłowych do rowów przydrożnych i do ziemi oraz utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów ściekowych;
- wprowadzenie obowiązku instalowania separatorów ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych, manewrowych i parkingów (zgodnie z przepisami odrębnymi);
- wyznaczenie, indywidualnie dla każdej przesyłowej sieci infrastruktury technicznej, maksymalnych stref bezpieczeństwa lub ochronnych, ze szczególnymi warunkami zagospodarowania i ograniczeniami w ich użytkowaniu.

Ponadto stan środowiska zależeć będzie od rygorystycznego egzekwowania przez użytkowników terenów zarówno wymogów projektu planu, jak i innych wymogów prawnych z zakresu ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń planu nie powinna mieć negatywnego wpływu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 (uciążliwości będą występowały jedynie w skali lokalnej).

W prognozie nie wskazano rozwiązań alternatywnych w stosunku do przedstawionego w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru. Przeznaczenie niemalże całego analizowanego obszaru pod funkcję produkcyjną, magazynową, składową i usługową jest bowiem uzasadnione. Analizowany projekt planu stanowi bowiem kontynuację zapisów obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów”. Jednocześnie opracowywany projekt planu jest wynikiem zaistniałych potrzeb inwestycyjnych. Zniweluje, bądź ograniczy negatywne skutki nieuchronnego procesu przekształcania terenów rolniczych, szczególnie cechujących się tak atrakcyjnym położeniem komunikacyjnym (w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 12) w tereny inwestycyjne, co już chwili obecnej ma miejsce.

Prognoza przedstawia przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu poprzez zaproponowanie wskaźników umożliwiających monitoring i ocenę.

Realizacja projektu planu wiąże się z efektami gospodarczymi oraz skutkami powodowanymi w środowisku. Przekształcenie całej powierzchni analizowanego obszaru będącej dotychczas aktywnej przyrodniczo w teren produkcyjnej, magazynowej, składowej i usługowej z punktu widzenia społeczno-

ekonomicznego jest konieczne i uzasadnione. Ważne jest jednak prowadzenie przemysłanej długoterminowej strategii ochrony i dbałości o środowisko tak, aby rozwój nie pociągał za sobą utraty atrakcyjności tych terenów i nadmiernie nie obciążał środowiska naturalnego.